

Els Korsten

Ročenka 2020 Chov skotu v České Republice 2020

www.cmsch.cz

**Českomoravská společnost chovatelů, a. s.
Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha - Uhřetěves
Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.
Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.
Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.**

R O Č E N K A

CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

Hlavní výsledky a ukazatele za rok 2020

Z podkladů dodaných spolupracujícími organizacemi

zpracovali

**Pavel Bucek
Josef Kučera
Jan Syrůček**

a kolektiv

Praha, září 2021

Lektoroval: David Lipovský

Obsah	Strana
1. Úvod	5
2. Základní ukazatele chovu skotu v ČR	6
3. Produkce mléka	8
4. Produkce jatečného skotu	13
5. Výsledky kontroly užitkovosti (KU) dojených krav	16
6. Kontrola užitkovosti (KU) masných plemen skotu	23
7. Reprodukce a inseminace skotu	26
8. Kontrola výkrmnosti býků českého strakatého plemene	28
9. Vybrané údaje z ústřední evidence skotu (ÚE)	30
10. Vybrané ukazatele chovu skotu v krajích ČR	35
11. Závěr	36
12. Summary	37
13. Přílohy	38

1. Úvod

V roce 2020 ovlivnilo většinu sektorů národního hospodářství, vč. agrárního působení celosvětové pandemie koronaviru. Jak uvádí tisková zpráva MZe (eAgri 2021) z ledna letošního roku, tak „zemědělství se v minulém roce muselo potýkat také s negativními dopady pandemie koronaviru, která měla vliv na pracovní síly v zemědělství i na ceny a odbyt zemědělských komodit“.

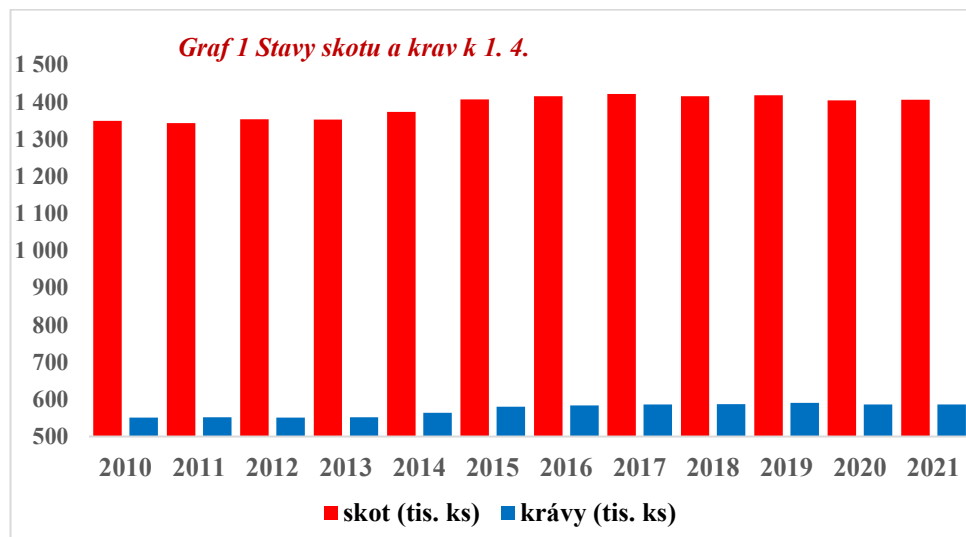
V chovu skotu v tomto nelehkém roce nedošlo k zásadnější změně v početních stavech hlavních kategorií skotu, produkce mléka se meziročně zvýšila, ale negativně se do ekonomiky produkce mléka promítla ve srovnání s rokem předešlým nižší výkupní cena mléka. Nižší byly též meziroční ceny jatečného skotu. I v roce 2020 bylo významnou položkou agrárních vývozu mléko a živý skot.

V ČR se i nadále udržuje vysoký podíl krav zapojených do kontroly mléčné užitkovosti. Dosažená průměrná produkce mléka je srovnatelná nebo v celé řadě případů překračuje užitkovost v chovatelsky vyspělých zemích. Konkurenční výhodou v kontrole mléčné užitkovosti v ČR je i vysoká průměrná velikost podniků a stájí. Velikost podniků a stájí u dojeného skotu patří mezi nejvyšší v rámci členských zemí ICAR (Mezinárodního výboru pro kontrolu užitkovosti).

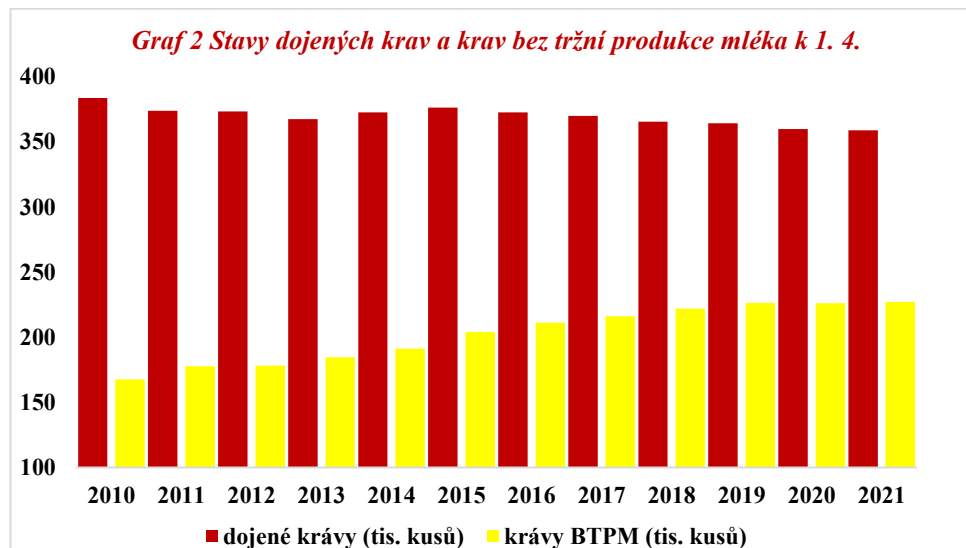
Pozitivní jsou výsledky šlechtitelské práce u masných plemen skotu. Z výsledků mezinárodního odhadu plemenných hodnot Interbeef vyplývá konkurenceschopné postavení zvířat masných plemen zapojených do projektu Interbeef na mezinárodní úrovni.

Kvalitním zdrojem informací o vývoji chovu skotu je ústřední evidence chovu skotu. Z databázi ústřední evidence vyplývá, že se k 31. 12. 2020 choval skot v 18 443 podnicích a ke stejnému datu bylo v ústřední evidenci 1 416 497 kusů skotu.

2. Základní ukazatele chovu skotu v ČR

Pramen: ČSÚ

Pramen: ČSÚ

K 1. dubnu 2021 se chovalo na území ČR celkem 1 406 tis. kusů skotu (tab. 1), což představuje oproti roku předešlému zvýšení o 2 313 kusů (+0,2 %). Z vývoje stavů za posledních jedenáct let (2010 až 2020) je patrné (graf 1), že se zvýšily stavy skotu i krav celkem a to o 57 tis. kusů (4,2 %), resp. o 35 tis. kusů (6,3 %). Z grafu 2 vyplývá, že zatímco se v letech 2010 až 2021 počty krav dojených snížily o 25 tis. kusů (6,5 %), tak byl tento pokles více než kompenzován růstem počtu krav BTM, který se zvýšil v těchto letech o 59 tis. kusů (35,5 %).

Plemeno Shorthorn, Roman Žaloudek, foto Karel Melger

Tab. 1 Početní stavy hospodářských zvířat k 1. dubnu (tis. kusů)

Ukazatel	2018	2019	2020	2021
Skot celkem	1 416	1 417	1 404	1 406
Z toho telata do 6 měs. věku	233	241	238	238
Mladý skot 6 –12 měs.	183	187	184	185
Býci nad 1 rok	127	125	120	123
Jalovice 1 – 2 roky	209	201	208	207
Jalovice nad 2 roky	77	73	68	66
Krávy celkem	587	590	586	586
Z toho dojené krávy	365	364	360	359
krávy BTM	222	226	226	227
Prasata celkem	1 557	1 544	1 499	1 518
Ovce a berani celkem	219	213	204	183
Kozy a kozli celkem	30	29	29	25
Drůbež celkem	23 573	22 979	24 247	23 809

Pramen: ČSÚ

Obtížné je však dosažení ekologického a ekonomického využívání TTP stávajícími stavy skotu a dalších přežvýkavců. Z údajů v tab. 2 je zřejmé, že stavy skotu a krav na 100 ha zemědělské půdy v posledních letech stagnovaly. V roce 2020 připadalo na 100 ha zemědělské půdy celkem 46,8 DJ.

Tab. 2 Počet dobytčích jednotek (DJ) na 100 ha zem. půdy

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
Počet DJ na 100 ha ZP	47,8	47,0	47,6	47,3	46,8
Podíl na celkovém počtu dobytčích jednotek (%)					
skot	71,1	72,1	71,1	71,2	71,2
prasata	19,9	18,6	19,1	19,1	18,7
ovce a kozy	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9
drůbež	5,1	5,2	5,6	5,5	5,9

Pramen: ČSÚ

CIHLÁŘ APOLKA - CZ 461879-921, Otec: RED-656 Apoll-P.
Majitel: Ing. R. Cihlář, Milošovice. Archiv Svazu chovatelů
hořtýnského skotu ČR, z. s.

SELEKTA ALENKA 724188-961 Otec: NEO-657 Ultimus.
Majitel: Selekt Pacov, a.s.
Archiv Svazu chovatelů hořtýnského skotu ČR, z. s.

3. Produkce mléka

Výroba a spotřeba mléka

Z ukazatelů v tab. 3 je zřejmé, že se v letech 2016 až 2020 průměrný stav dojených krav snížil o 12 tis. ks. V roce 2020 došlo meziročně k mírnému poklesu počtu dojených krav (o 5 tis. ks). Průměrná dojivost měla v ČR rostoucí tendenci, z 8 061 litrů v roce 2016 se zvýšila na 8 893 litrů v roce 2020. V letech 2016 až 2020 došlo v souladu se zvyšováním dojivosti také k zvýšení objemu vyrobeného, resp. prodaného mléka ke zpracování (graf 3). V roce 2020 byla celková výroba, resp. tržní produkce 3 182, resp. 3 084 mil. litrů mléka. Ve sledovaném období byla patrná vysoká variabilita nákupních cen mléka, obdobně jako ve většině států EU.

Tab. 3 Ukazatele výroby mléka

Ukazatel	Jed.	2016	2017	2018	2019	2020
Dojnice (Ø stav)	tis.	370	365	361	363	358
Ø denní dojivost	l/krávu	22,03	22,53	23,36	23,21	24,30
Ø roční dojivost	l/krávu	8 061	8 223	8 526	8 471	8 893
Produkce mléka	mil. l	2 984	2 998	3 078	3 073	3 182
Tržní produkce mléka	mil. l	2 885	2 898	2 978	2 975	3 084
Tržnost	%	96,7	96,7	96,8	96,8	96,9
Tučnost mléka	%	3,91	3,89	3,86	3,92	3,89
Nákupní cena mléka	Kč/l	6,70	8,55	8,57	8,86	8,54

Pramen: ČSÚ

Tab. 4 Bilance zahraničního obchodu s mléčnými výrobky (mil. Kč)

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
Vývoz	15 893	18 479	18 564	18 714	19 381
Dovoz	12 959	14 314	14 200	14 927	15 012
Saldo	+2 934	+4 165	+4 364	+3 887	+4 369

Pramen: ČSÚ – celní statistika

Tab. 5 Bilance produkce a využití mléka (mil. litrů)

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
Počáteční zásoba mléka	91	74	84	74	72
Výroba mléka	2 984	2 998	3 078	3 073	3 182
Nákup mléka (mlékárnami v ČR)	2 459	2 478	2 525	2 497	2 614
Dovoz mléka a mléčných výrobků	1 033	1 001	996	1 065	1 066
Celková nabídka	3 583	3 553	3 605	3 636	3 752
Domácí spotřeba	2 266	2 257	2 234	2 280	2 387
Vývoz mléčných výrobků	1 208	1 212	1 297	1 284	1 296
Konečná zásoba výrobků	74	84	74	72	69
Podíl dovozu na spotřebě (%)	45,6	44,3	44,6	46,7	44,7
Podíl vývozu z nákupu mléka (%)	49,1	48,9	51,4	51,4	49,6
Stupeň soběstačnosti (%)	131,7	132,9	137,8	134,8	133,3

Pramen: ČSÚ; MZe

Tab. 6 Spotřeba mléka a mléčných výrobků (kg/rok)

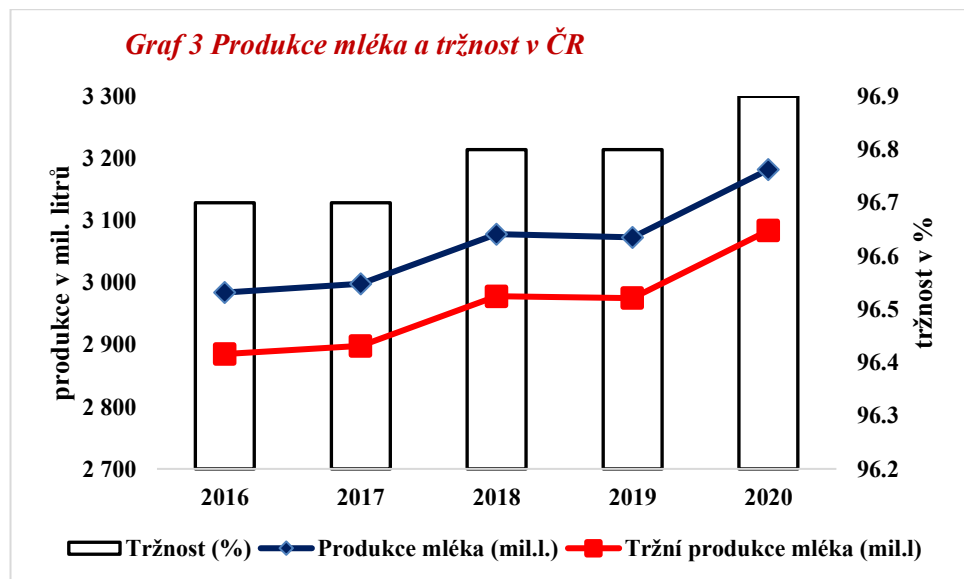
Druh/kg/rok	2016	2017	2018	2019	2020
Mléko a mléčné výrobky ¹⁾	247,5	246,5	245,8	249,0	262,5
- z toho kravské mléko	247,4	246,4	245,7	248,9	262,4
- z toho kozí mléko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Konzumní mléko kravské	60,3	61,3	59,7	58,8	59,3
Máslo	5,4	5,0	5,1	5,4	5,7
Sýry celkem	13,3	13,2	13,4	13,8	14,3
- z toho tavené	2,0	1,9	1,8	1,8	1,9
- z toho přírodní	11,3	11,3	11,6	12,0	12,4
Tvarohy	4,4	4,7	4,5	4,7	4,8
Ostatní mléčné výrobky	33,8	34,4	34,9	35,2	36,3
Mléčné konzervy	2,0	1,7	1,5	1,4	2,1

Pramen: ČSÚ

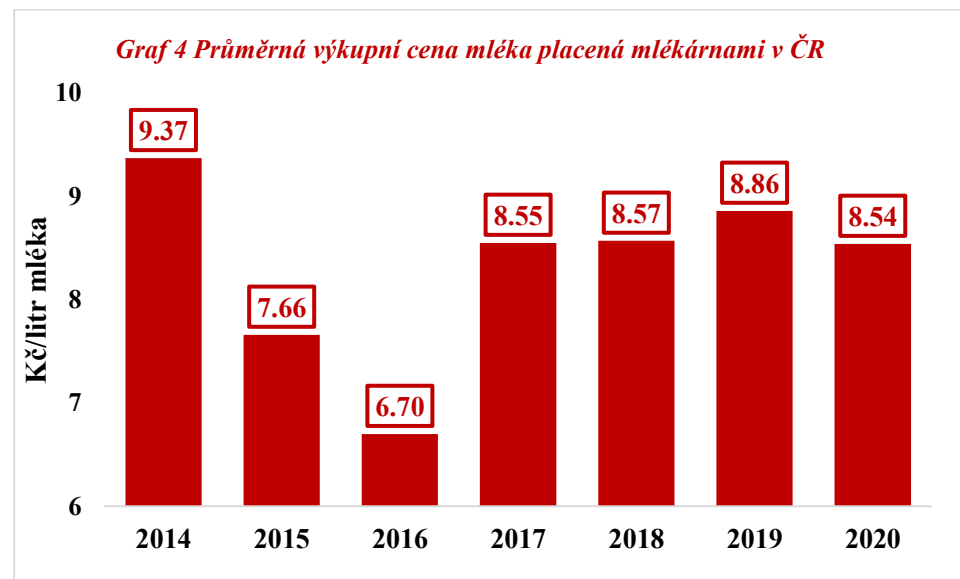
¹⁾ v hodnotě mléka celkem (bez másla)

V porovnání s rokem 2016 došlo v roce 2020 k nárůstu celkové nabídky mléka, dovozu mléka a mléčných výrobků, vývozu mléčných výrobků a domácí spotřeby mléka (tab. 4 až 6). Z jednoduché bilance produkce a využití mléka (tab. 5) vyplývá, že v roce 2020 se meziročně mírně zvýšila celková nabídka mléka (díky růstu dojivosti), zvýšila se domácí spotřeba a došlo k růstu dovozu a vývozu u komodity mléko a mléčné výrobky. Významným faktorem ovlivňujícím výrobu, odbyt a nákupní ceny je „domácí“ spotřeba mléka a mléčných výrobků (tab. 6). V letech 2016 až 2020 se v přepočtu na obyvatele spotřeba mléka a mléčných výrobků celkem (v hodnotě mléka) zvýšila.

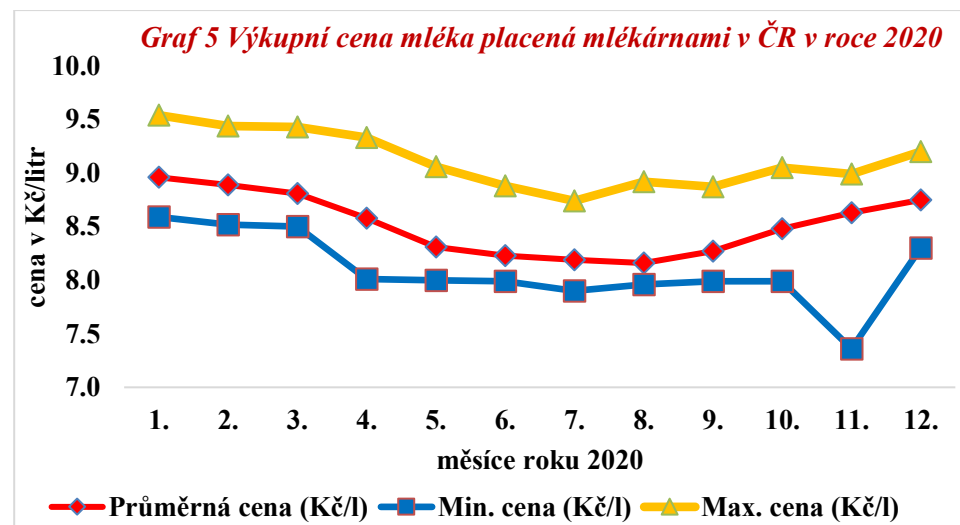
Bilance zahraničního obchodu s mléčnými výrobky ve finančním vyjádření vykazuje dlouhodobě pozitivní saldo. V roce 2020 podle předběžných údajů dosáhla bilance zahraničního obchodu +4 369 mil. Kč. Stupeň soběstačnosti se v roce 2020 oproti roku 2019 mírně snížil z 134,8 % na 133,3 %.

Pramen: ČSÚ

Pramen: Výsledky statistického zjišťování Mlék (MZe) 6–12 (MZe)

Pramen: Výsledky statistického zjišťování Mlék (MZe) 6–12 (MZe)

**CHORUSIC DREAMS LUCILLE 7 - CZ 433930 921, Otec: NXB-109
Dreams. Majitel: 1. Zem. a. s. Chorušice.
Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.**

**KRA-HO DEMI - CZ 444589 921 Otec: NEO-441 Deman.
Majitel: ZD Krásná Hora N. Vlt., a. s. Archiv Svazu chovatelů
holštýnského skotu ČR, z. s.**

Výsledky statistického zjišťování Mlék (MZe) 6–12. Měsíční výkaz o nákupu mléka, o výrobě a užití vybraných mlékárenských výrobků.

V roce 2020 byla v ČR průměrná cena nakupovaného mléka českými mlékárnami dle údajů MZe ve výši 8,54 Kč za litr (graf 4), což představuje snížení oproti roku 2019 o 0,32 Kč za litr (3,6 %) a podobnou úroveň jako v letech 2017 a 2018. V první polovině roku 2020 (graf 5) se průměrná měsíční cena v Kč na litr snížila z 8,96 (leden) na 8,23 (červen) a následně po letních měsících zase mírně rostla na úroveň 8,75 (prosinec).

Jakost syrového kravského mléka

System kontroly kvality mléka zahrnuje hygienický dozor nad chovem dojnic a způsobem získávání mléka (SVS ČR), prověřování kvality dodávek mléka na sběrných místech (podle ujednání uvedeném v kupních smlouvách) a odběr a analýzy vzorků mléka (zpracovatel nebo pověřené laboratoře). Analytickou činnost v oblasti kontroly hygieny a jakosti nakupovaného mléka vykonávají akreditované laboratoře, z nichž největší podíl připadá na laboratoř ČMSCH, a. s. Zbývající vzorky jsou analyzovány v Centrální laboratoři Madeta Agro, a. s., se sídlem v Českých Budějovicích a ve dvou zahraničních laboratořích (v Sasku a Bavorsku).

Pro výkon veterinárního dozoru nad výrobou a zpracováním mléka využívá SVS ČR výsledky analýz parametrů stanovených hygienickými předpisy EU. Jedná se o obsah mikroorganismů (CPM) při 30 °C, počet somatických buněk (PSB) a obsah reziduí inhibičních látek (RIL). Tyto jakostní parametry jsou laboratořemi předávány do Informačního centra SVS.

Laboratorní analýzy – kontrola správnosti výsledků

System kontroly výsledků analýz vzorků mléka vychází z vazby rutinních laboratoří na laboratoře referenční. Jejich hlavním úkolem je pravidelná kalibrace a kontrola přesnosti (mezilaboratorními testy) kalibrace přístrojů k analýzám vzorků.

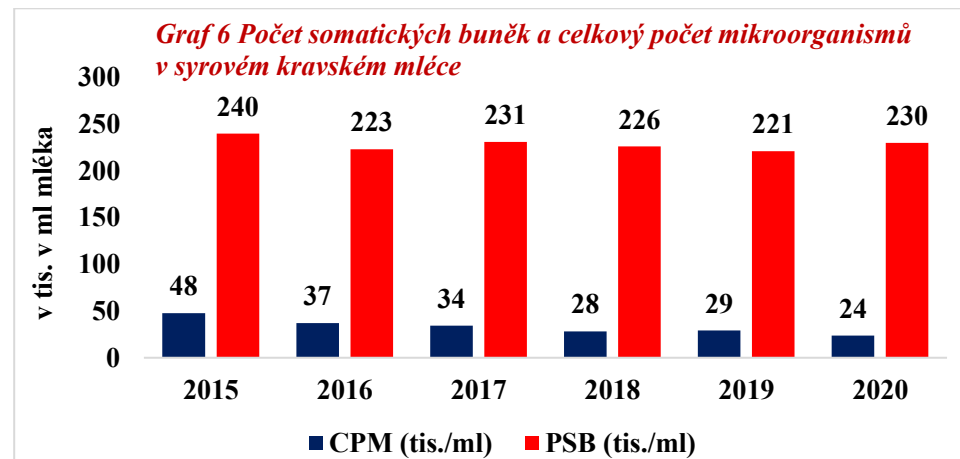
V ČR jsou v provozu následující národní referenční laboratoře pro syrové mléko:

- Pro základní chemické složení syrového mléka (ve VÚM Praha)
- Pro somatické buňky (ve SVÚ Praha)
- Pro stanovení RIL (ve SVÚ Praha)
- Pro mikrobiologické kvalitativní ukazatele mléka (ve VÚM Praha)

Do zkvalitňování systému kontroly jakosti nakupovaného mléka přispívají pracovníci laboratoří školením a zkouškami pracovníků odebírající vzorky mléka, kontrolou vzorkovacích automatů na svozových cisternách a odborným poradenstvím v oblasti prvovýroby mléka, managementu chovu dojnic a využívání výsledků rozborů mléka.

Z výsledků z posledních let (graf 6) vyplývá, že jakost syrového mléka je poměrně stabilní a odpovídá stanoveným požadavkům. Za pozitivní je nutno považovat trend zařazení doplňkových mikrobiologických parametrů mezi ukazatele k hodnocení jakosti mléka

System detekce reziduí inhibičních látek (RIL) je založen na pravidelném hodnocení všech cisternových vzorků při příjmu v mlékárnách. V případě pozitivního zjištění jsou analyzovány jednotlivé vzorky příslušné svozové linky za účelem zjištění, kterým dodavatelem bylo mléko znehodnoceno. V laboratořích ČMSCH, a. s., se mimo tento základní systém provádějí rozborů RIL bazénových vzorků odebraných pro stanovení mikrobiologické kvality nakupovaného mléka z jednotlivých svozových míst. Výsledky potvrzují pokles na RIL pozitivních vzorků.

Pramen: ČMSCH

PODĚBRADY DÁŠA - CZ 384989 921, Otec: NEO-332 Abundance. Národní šampionka 2019. Majitel: Šk. statek Stř. kraje Poděbrady. Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Ekonomické ukazatele výroby mléka v ČR v roce 2020

Průměrné ekonomické ukazatele výroby mléka (tab. 7) vycházejí z údajů od 124 podniků s chovem dojených krav v ČR za rok 2020 a byly zpracovány pracovníky VÚŽV, v. v. i. Celkově byla vyhodnocena užítkovost od 64 172 krav (25 502 plemene českého strakatého skotu a 38 670 holštýnského plemene), což představuje v průměru 518 krav v podniku a tvoří to zhruba 18 % populace dojených krav v ČR.

Nejvyššími nákladovými položkami chovu dojených krav byly náklady na krmiva (42,4 %), pracovní náklady (14,5 %), odpisy krav (9,0 %) a režie (11,5 %). Tyto čtyři největší nákladové položky představují 77,4 % celkových nákladů výroby mléka, které za rok 2020 dosáhly výše 83 tis. Kč na krávu a rok, tj. 227 Kč na krmný den. Vedlejší výrobky (telata a statková hnojiva) snížily náklady zhruba o 5 % a po jejich odečtení byly náklady 79,1 tis. Kč na krávu a rok a 216 Kč na krmný den. Při tržní produkci mléka 8 720 litrů na krávu a rok, činily náklady po odpočtu vedlejších výrobků 9,07 Kč na litr prodaného mléka. Náklady po odpočtu se oproti roku 2019 zvýšily o 2 906 Kč na krávu a rok, resp. o 0,12 Kč na litr prodaného mléka. V roce 2020 bylo při výkupní ceně mléka 8,61 Kč na litr a značné variabilitě vykazované mezi podniky v průměru bez započítání dotací dosaženo ztráty 0,46 Kč na litr prodaného mléka. Při započítání u podniků zjišťovaných přímých podpor – podpor vázaných na produkci (dojnice), přechodných vnitrostátních podpor (přežvýkavci), plateb na dobré životní podmínky a národních dotací (dotační program 19.A a 20.A) – byl v průměru u podniků zisk 0,37 Kč na litr prodaného mléka, tj. 3 230 Kč na krávu a rok. Při zohlednění i ostatních (zejména nepřímých) podpor by zisk v průměru u souboru podniků dosáhl výše 1,66 Kč na litr prodaného mléka, tj. 14,5 tis. Kč na krávu a rok. Ostatní (nepřímé) podpory nevycházejí z údajů poskytnutých jednotlivými podniky, ale byly vypočítány a poskytnuty pracovníky ÚZEI a představují průměr ČR za rok 2020. Zahrnují zejména podíl nepřímých plateb (SAPS, LFA, aj.) do sektoru výroby mléka. Do těchto podpor je rovněž počítáno s některými přímými u podniků nezjišťovanými podporami (zelená nafta a podpora pojištění hospodářských zvířat).

Tab. 7 Ekonomické ukazatele výroby mléka (n = 124, 2020)

Ukazatel	kalkulace v Kč na			
	krávu	KD	litr prodaného mléka	
			Kč	%
náklady na krmiva a steliva	35 176	96,1	4,03	42,4
pracovní náklady	12 030	32,9	1,38	14,5
odpisy krav	7 502	20,5	0,86	9,0
odpisy majetku	3 466	9,5	0,40	4,2
vet. výkony + léky a desinfekce	3 353	9,2	0,38	4,0
opravy a udržování	2 373	6,5	0,27	2,9
energie	1 858	5,1	0,21	2,2
plem. výkony a inseminace	1 706	4,7	0,20	2,1
pojištění majetku a krav	491	1,3	0,06	0,6
režijní náklady	9 518	26,0	1,09	11,5
ostatní nákladové položky	5 564	15,2	0,64	6,7
náklady celkem	83 036	226,9	9,52	100
odpočet vedlejších výrobků ¹⁾	3 911	10,7	0,45	4,7
náklady po odpočtu	79 125	216,2	9,07	95,3
tržby za mléko	75 082	205,1	8,61	x
zisk (bez dotací)	-4 044	-11,0	-0,46	x
přímé podpory ²⁾	7 273	19,9	0,83	x
zisk včetně přímých podpor	3 230	8,8	0,37	x
ostatní (nepřímé) podpory, zdroj: ÚZEI ³⁾	11 230	30,7	1,29	x
zisk včetně všech dotací	14 459	39,5	1,66	x

Pramen: VÚŽV, v. v. i.

1) telata a statková hnojiva;

2) do přímých podpor se počítají u podniků zjišťované podpory – podpora vázaná na produkci (dojnice), PVP (přežvýkavci), dobré životní podmínky zvířat a národní dotace (program 19.A a 20.A);

3) údaje vypočítané a poskytnuté pracovníky ÚZEI. Zahrnují zejména podíl nepřímých plateb (SAPS, LFA, aj.) do sektoru výroby mléka a některé přímé u podniků nezjišťované podpory (zelená nafta a podpora pojištění hospodářských zvířat).

4. Produkce jatečného skotu

V období let 2016 až 2020 došlo k mírnému snížení početních stavů skotu celkem (o 13 tis. ks) a snížily se rovněž stavy dojníc (o 12 tis. ks). Ve stejném období došlo k růstu počtu krav bez TPM o 15 tis. ks. Z tab. 8 je patrné snížení produkce hovězího masa, nárůst dovozu skotu a hovězího masa. Pozitivní vývoj zaznamenala spotřeba hovězího masa. V roce 2020 byla dosažena soběstačnost v produkci hovězího masa v ČR na úrovni 131 %.

Tab. 8 Základní ukazatele produkce jatečného skotu a hovězího masa

Ukazatel	Jednotka	2016	2017	2018	2019	2020
Početní stav skotu celkem ¹⁾	tis. ks	1 416	1 421	1 416	1 418	1 404
Z toho – dojně krávy ¹⁾	tis. ks	373	370	365	364	360
– krávy bez TPM ¹⁾	tis. ks	211	216	222	226	226
– krávy celkem ¹⁾	tis. ks	584	586	587	590	586
Produkce jatečného skotu ²⁾	celkem tis. t ž. hm.	173,3	166,0	174,0	167,9	170,0 ⁴⁾
	na krávu kg ž. hm.	297	283	296	285	290
Spotřeba hovězího a telecího masa	celkem tis. t ž. hm.	134,8	138,2	142,0	138,8	130,0 ⁴⁾
	na osobu kg/rok	8,6	8,5	8,8	9,2	9,0 ⁵⁾
Dovoz skotu a hov. masa	tis. t ž. hm.	67,7	77,0	78,0	84,7	80,0 ⁴⁾
Vývoz skotu a hov. masa	tis. t ž. hm.	107,4	105,9	109,8	114,2	120,0 ⁴⁾
Soběstačnost ³⁾	%	128,6	120,1	122,5	120,9	130,8 ⁴⁾

Pramen: ČSÚ, ÚZEI, MZe, celní statistika

¹⁾ podle soupisu hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku;

²⁾ produkce na krávu je počítána z výroby v ž. hm. na průměrný stav krav v daném roce;

³⁾ soběstačnost stanovena podílem celkové produkce jat. skotu a spotřeby hovězího a telecí masa;

⁴⁾ předběžné údaje dle komoditní karty skot (srpen 2021);

⁵⁾ spotřeba za rok 2020 – odhad ÚZEI.

Tab. 9 Zahraniční obchod s hovězím masem

Rok	Vývoz			Dovoz			Saldo		
	tun	mil. Kč	Kč/kg	tun	mil. Kč	Kč/kg	tun	mil. Kč	Kč/kg
2016	10 474	1 210	115,50	32 040	3 723	116,20	-21 566	-2 513	-0,70
2017	9 973	1 146	114,93	37 237	4 211	113,10	-27 264	-3 065	+1,83
2018	11 725	1 336	113,97	38 005	4 491	118,16	-26 280	-3 154	-4,20
2019	13 091	1 419	108,42	41 450	4 641	111,98	-28 358	-3 222	-3,56
2020	13 250	1 372	103,51	36 859	3 995	108,39	-23 608	-2 624	-4,88

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položky 0201 a 0202 (bez dopočtů).

Tab. 10 Dovoz živého skotu do ČR

Rok	Kusů	Tun ž. hm.	Mil. Kč	Kč/kus
2016	14 410	4 223	321	22,3
2017	5 664	2 672	124	21,9
2018	4 597	2 160	107	23,3
2019	5 598	3 009	132	23,6
2020	7 479	4 357	177	23,6

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položka 0102 (bez dopočtů).

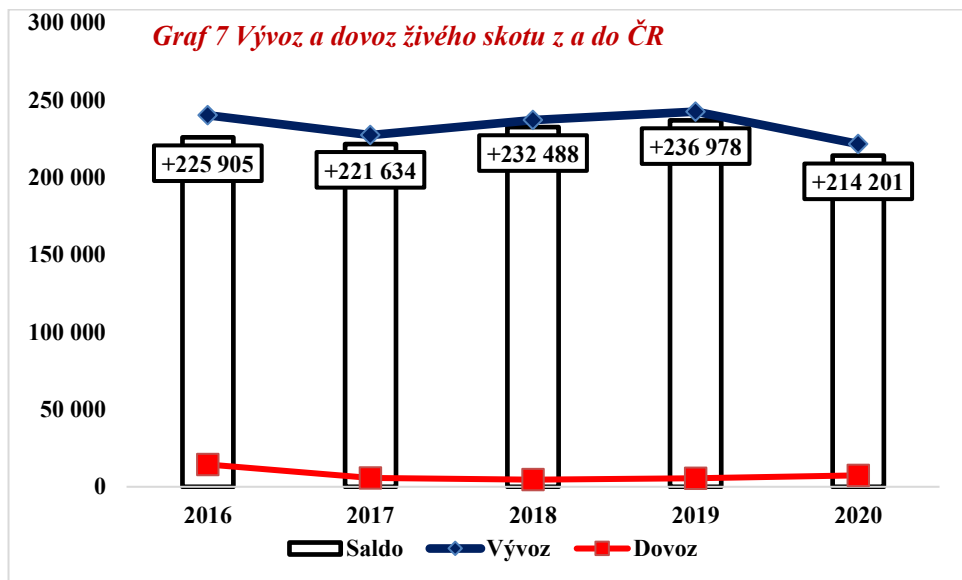
Tab. 11 Vývoz živého skotu z ČR

Rok	Kusů	Tun ž. hm.	Mil. Kč	Kč/ks
2016	240 315	83 006	4 950	20,6
2017	227 298	80 582	4 796	21,1
2018	237 085	81 557	4 501	19,0
2019	242 576	82 361	4 553	18,8
2020	221 680	75 344	4 018	18,1

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položka 0102 (bez dopočtů).

Plemeno belgické modrobílé, ZD Chýšť, foto Kamil Malát

Pramen: ČSÚ, pohyb zboží přes hranice, HS-4, položka 0102 (bez dopočtů).

*Plemeno limousine, Nečtínská zemědělská a.s.
Foto Karel Melger*

Porážky jatečného skotu

V letech 2016 až 2020 došlo ke snížení počtu porážek jatečného skotu celkem na jatkách o 7 tis. kusů, resp. o 3 % (tab. 12).

Tab. 12 Porážky jednotlivých kategorií jatečného skotu na jatkách v ČR

kategorie	2016	2017	2018	2019	2020
Býci + voli	100	92	96	101	100
Krávy	109	102	107	104	101
Jalovice	23	24	25	26	26
Mladý skot	2	2	2	2	2
Telata	8	7	7	6	6
Skot celkem	242	227	237	239	235

Pramen: ČSÚ

*Plemeno Galloway, Ing. Václav Vacík, Roupov
Foto Karel Melger*

Ceny jatečného skotu a hovädzého masa

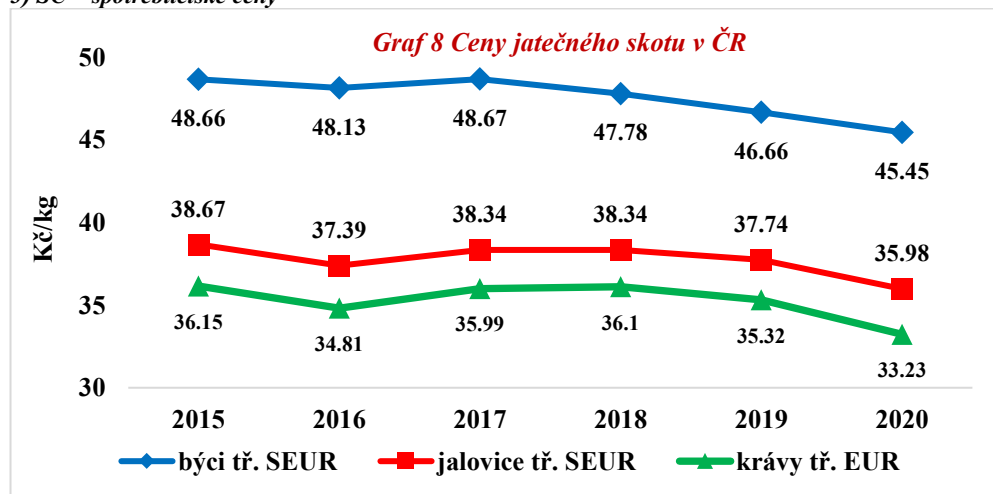
Zatímco v letech 2015 až 2017 byly ceny zemědělských výrobců (CZV) u jatečného skotu v ročním průměru na téměř stejné úrovni, tak za poslední tři roky mírně poklesly (tab. 13 a graf 8). U jatečných býků, jalovic a krav tř. SUER ceny v letech 2017 až 2020 klesly o 6,6; 6,2 a 7,7 %. Ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny hovädzého masa měly ve sledovaném období naproti tomu rostoucí tendenci (graf 9).

Tab. 13 Ceny jatečného skotu (Kč/kg ž. hm.) a ceny hovädzého masa (Kč/kg)

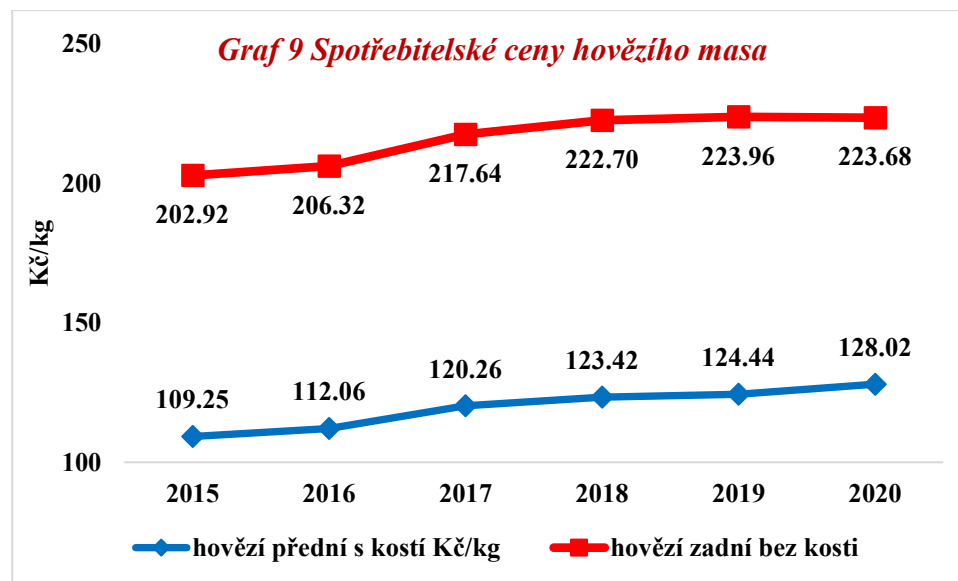
Kategorie	Jedn.	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CZV ¹⁾ býci tř. SEUR	Kč/kg	48,66	48,13	48,67	47,78	46,66	45,45
jalovice tř. SEUR	ž. hm.	38,67	37,39	38,34	38,34	37,74	35,98
krávy tř. EUR		36,15	34,81	35,99	36,10	35,32	33,23
skot celkem tř. SEUR		45,30	44,55	44,71	44,13	43,45	41,99
CPV ²⁾ hovädzí přední s kostí	Kč/kg	76,35	77,46	80,06	78,59	80,54	82,47
hovädzí zadní bez kosti		145,12	144,8	150,66	150,18	148,19	150,53
SC ³⁾ hovädzí přední s kostí	Kč/kg	109,25	112,06	120,26	123,42	124,44	128,02
hovädzí zadní bez kosti		202,92	206,32	217,64	222,70	223,96	223,68

Pramen: ČSÚ, SZIF

- 1) CZV = ceny zemědělských výrobců
- 2) CPV = ceny průmyslových výrobců
- 3) SC = spotřebitelské ceny

Pramen: ČSÚ, SZIF

Pramen: ČSÚ, SZIF

Plemeno shorthorn, Roman Žaloudek, foto Karel Melger

5. Výsledky kontroly užítkovosti (KU) dojených krav

Kontrola užítkovosti (KU) se řídí pravidly mezinárodní organizace ICAR (Mezinárodní výbor pro kontrolu užítkovosti). Kontrolu užítkovosti u dojených plemen upravuje ICAR Guidelines, Sekce 2: Section 02 - Cattle Milk Recording. Vedle těchto pravidel existují národní pravidla pro KU. V ČR se jedná např. o Zákon o šlechtění a plemenitbě, zásady a metodiky vydávané ČMSCH, a. s., normy ISO a další související předpisy. ČR zastupuje v organizaci ICAR od roku 1991 ČMSCH, a. s., od roku 2015 je členem ICAR také Chovatelské družstvo Impuls, družstvo.

Uváděné výsledky KU (zjištěné metodou A) zpracované za kontrolní rok trvající od 1. 10. do 30. 9. dalšího kalendářního roku se vztahují ke konci příslušného kontrolního roku.

Tab. 14 Rozsah kontroly užítkovosti v ČR

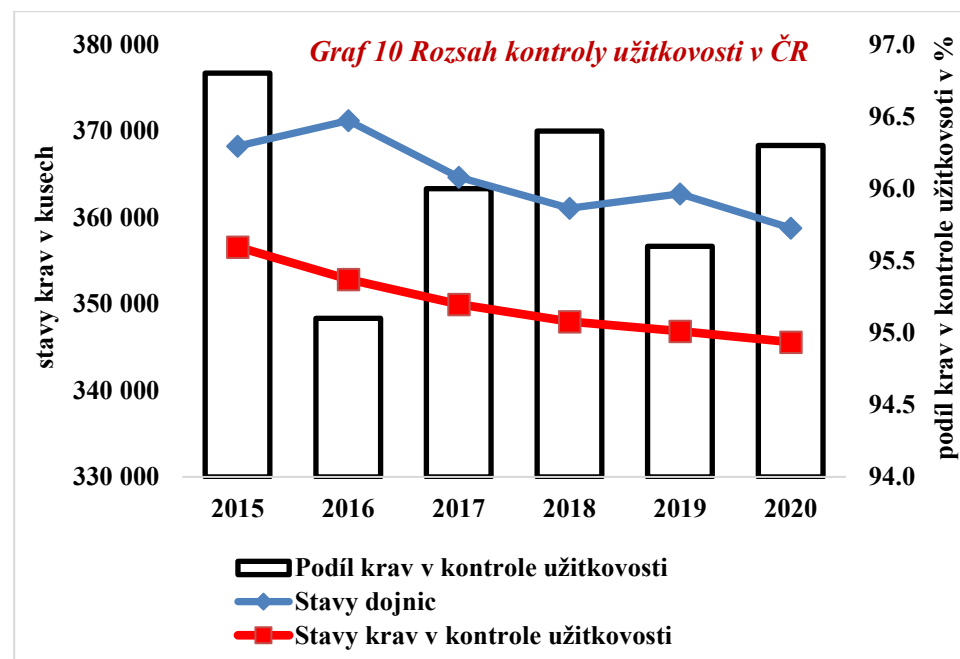
Rok	Dojnic (Ø stav) ¹⁾	Krav v KU ²⁾		Metoda kontroly užítkovosti (% krav)		
		celkem	% ³⁾	A4 (A4P)	A4A	AT (A4T)
2015	368 234	356 594	96,8	61,1	38,0	0,9
2016	371 197	352 832	95,1	58,9	40,5	0,6
2017	364 642	349 978	96,0	49,4	50,1	0,5
2018	361 073	347 950	96,4	45,2	54,3	0,5
2019	362 729	346 861	95,6	41,6	57,7	0,7
2020	358 777	345 587	96,3	38,5	60,5	1,0

Pramen: ¹⁾ ČSÚ a ²⁾ ČMSCH, a. s.

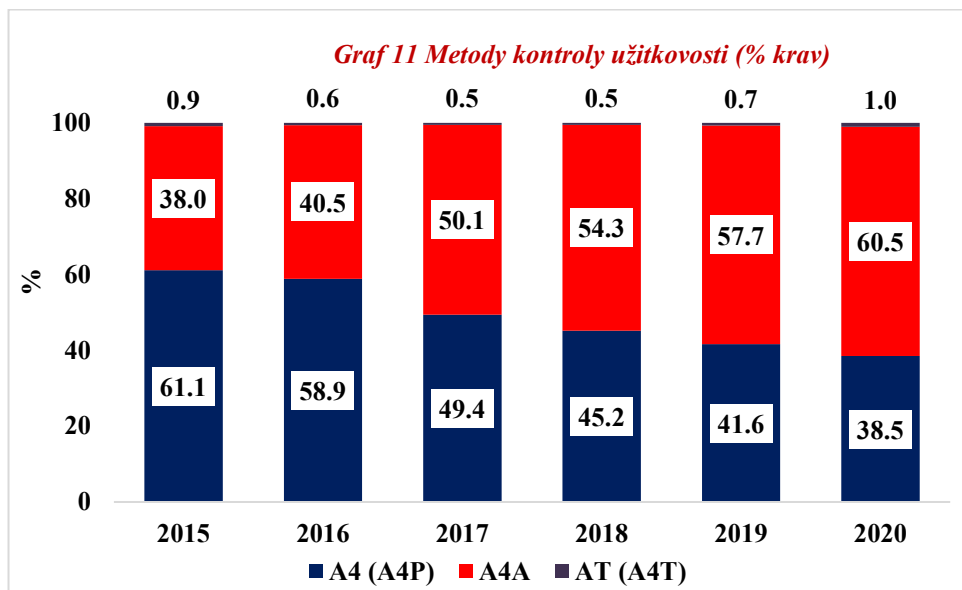
³⁾ z celkového počtu dojnic

V roce 2020 bylo do kontroly užítkovosti zapojeno 345 587 krav, což je 96,3 % z jejich celkového počtu. Podíl krav v ČR zapojených do kontroly užítkovosti patří mezi nejvyšší v rámci členských zemí ICAR. Meziročně došlo v roce 2020 k poklesu průměrného stavu dojnic v ČR i k mírnému poklesu stavů krav v kontrole užítkovosti (tab. 14).

Obdobně jako v minulých letech došlo i v roce 2020 k poklesu podílu metody KU A4 (A4P), v jejímž rámci se odebírá poměrný vzorek mléka z celkového výdojku, pod 50 %. Naproti tomu roste podíl metody A4A se zjišťováním množství nadojeného mléka podle celkového výdojku, resp. podle součtu dílčích výdojků za kontrolní den. K analýzám je odebírán alternativní vzorek (jeden měsíc z večerního a druhý měsíc z ranního dojení). Obsah složek mléka je korigován podle speciálních certifikovaných metodik. Podíl této metody překročil již počtvrté v právě ukončeném kontrolním roce 50 %. Podíl metody AT byl stejně jako v minulých letech zanedbatelný (graf 11).

Pramen: ČSÚ; ČMSCH, a. s.

Pramen: ČSÚ; ČMSCH, a. s.

Počet podniků a stájí zapojených do kontroly užítkovosti se v letech 2015 až 2020 snižoval. V roce 2020 bylo do kontroly užítkovosti zapojeno 1 046 podniků a 1 243 stájí, přičemž meziročně došlo v tomto roce k poklesu počtu podniků i stájí. Dlouhodobě dochází ke zvyšování průměrné velikosti podniků a stájí podle počtu krav. V roce 2020 připadalo na jeden podnik 330 krav a na jednu stáj 278 krav (tab. 15). Průměrná velikost podniků a stájí patří mezi nejvyšší v rámci států Evropské unie i v rámci členských zemí ICAR.

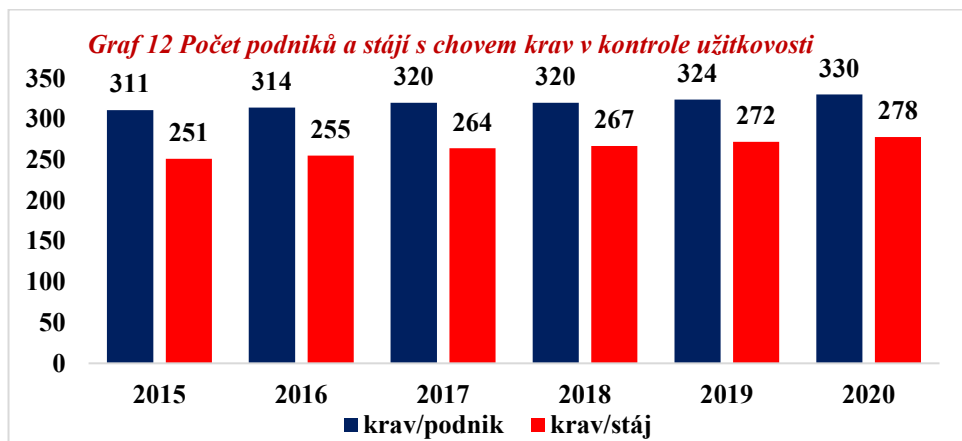

***Býk AOT Silver Helix (NEO-888),
Archiv: ISB Genetic s. r. o.***

Tab. 15 Počet podniků a stájí s chovem krav v kontrole užítkovosti

Rok	Podniků	Krav v KU	Krav/podnik	Stájí s KU	Krav/stáj
2015	1 147	356 594	311	1 419	251
2016	1 125	352 832	314	1 385	255
2017	1 094	349 978	320	1 328	264
2018	1 086	347 950	320	1 301	267
2019	1 070	346 861	324	1 274	272
2020	1 046	345 587	330	1 243	278

Pramen: ČMSCH, a. s.

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 16 je zřejmé, že vysoký podíl krav byl v roce 2020 chován v podnicích s průměrnou velikostí stáda nad 500 krav. V souladu s velikostí podniků se vyvíjela i situace s rozdělením stájí podle průměrné velikosti. V roce 2020 připadalo v KU v průměru na jeden podnik 1,2 stáje. V případě podniků nad 500 kusů krav to bylo více, a to 1,6.

Tab. 16 Podniky a stáje v KU podle počtu chovaných krav v roce 2020

Počet krav	Podniky (n = 1 046)		Stáje (n = 1 243)	
	podniků (%)	stáji/podnik (%)	stáji (%)	krav (%)
1 až 10	2,2	1,0	0,1	2,4
11 až 30	3,1	1,0	0,2	3,6
31 až 50	3,7	1,0	0,4	3,6
51 až 100	13,0	1,0	2,9	13,8
101 až 150	8,6	1,0	3,2	9,0
151 až 200	8,1	1,1	4,3	8,9
201 až 300	17,1	1,1	13,1	19,8
301 až 400	13,4	1,1	14,2	19,2
401 až 500	9,5	1,3	12,9	9,8
Nad 500	21,3	1,6	48,7	13,7
Celkem	100,0	1,2	100,0	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 17 vyplývá, že zastoupení krav na prvních třech laktacích se v letech 2015 až 2020 pohybovalo v poměrně malém rozmezí mezi 78,8 až 79,1 %. Průměrné pořadí laktace se v letech 2015 až 2020 nezměnilo a bylo 2,4.

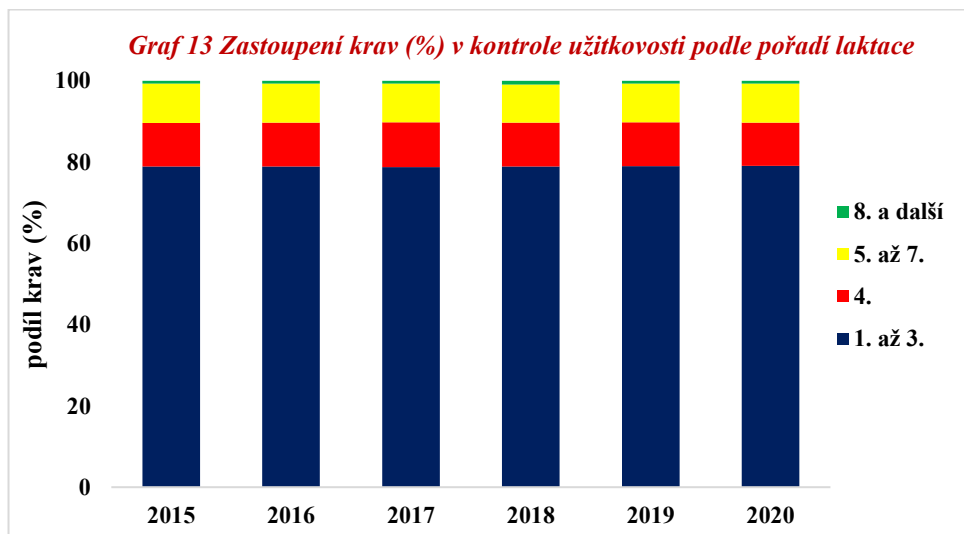
Tab. 17 Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace

Rok	Krav (tis.)	Pořadí laktace						Ø
		1.	2.	3.	4.	5. až 7.	8. a další	
2015	356,6	34,2	26,7	18,0	10,7	9,7	0,7	2,4
2016	352,8	34,4	26,2	18,3	10,8	9,6	0,7	2,4
2017	350,0	34,2	26,5	18,1	11,0	9,5	0,7	2,4
2018	348,0	34,4	26,3	18,2	10,8	9,4	0,9	2,4
2019	346,9	35,3	25,9	17,8	10,8	9,5	0,7	2,4
2020	345,6	34,4	27,1	17,6	10,6	9,6	0,7	2,4

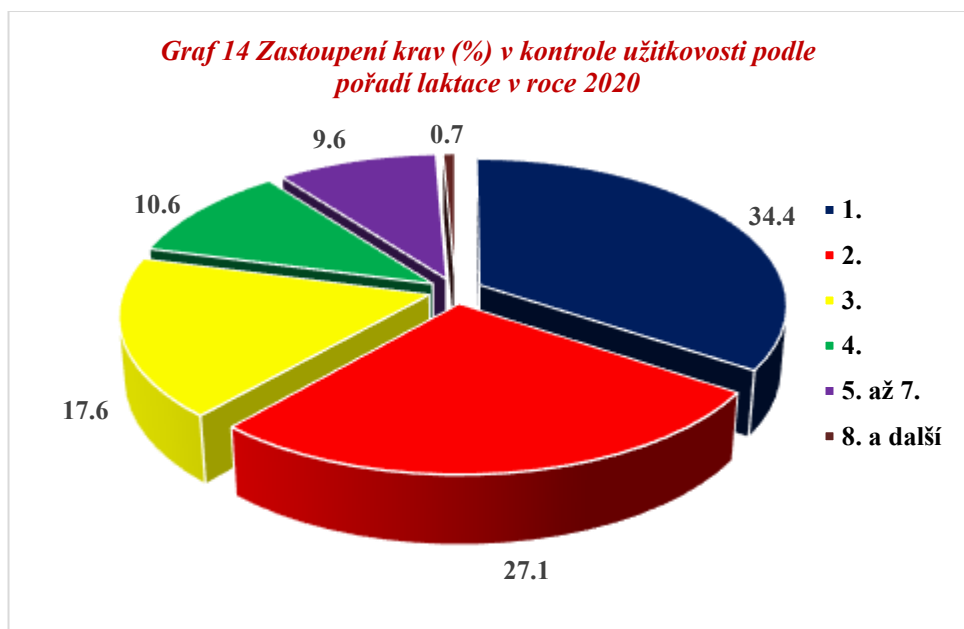
Pramen: ČMSCH, a. s.

Býk Zeiger ZEL-143, archiv: ISB Genetic s. r. o.

Pramen: ČMSCH, a. s.

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 18 Výsledky kontroly mléčné užítkovosti krav (hlavní ukazatele)

Rok	Krav ¹⁾	Počet dnů laktace	Mléko (kg)	Tuk %	Bílkoviny %	Laktóza kg	Laktóza %
2015	294 740	297	8 537	3,85	3,40	291	4,94
2016	296 266	296	8 725	3,88	3,39	296	5,02
2017	292 347	296	8 734	3,93	3,43	299	4,98
2018	292 062	296	9 047	3,90	3,46	313	4,99
2019	291 146	296	9 099	3,91	3,45	314	4,99
2020	292 817	296	9 255	3,95	3,46	321	4,99

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ počet krav s uzávěrkou za normovanou laktaci

Z tab. 18 je patrné, že v roce 2020 došlo meziročně ke zvýšení dojivosti a obsahu tuku a bílkovin. Zvyšování dojivosti je patrné dlouhodobě. V roce 2020 ukončilo normovanou laktaci 292 817 krav, a to při průměrné délce laktace 296 dnů, dojivosti 9 255 kg mléka, obsahu tuku 3,95 % a obsahu bílkovin 3,46 %.

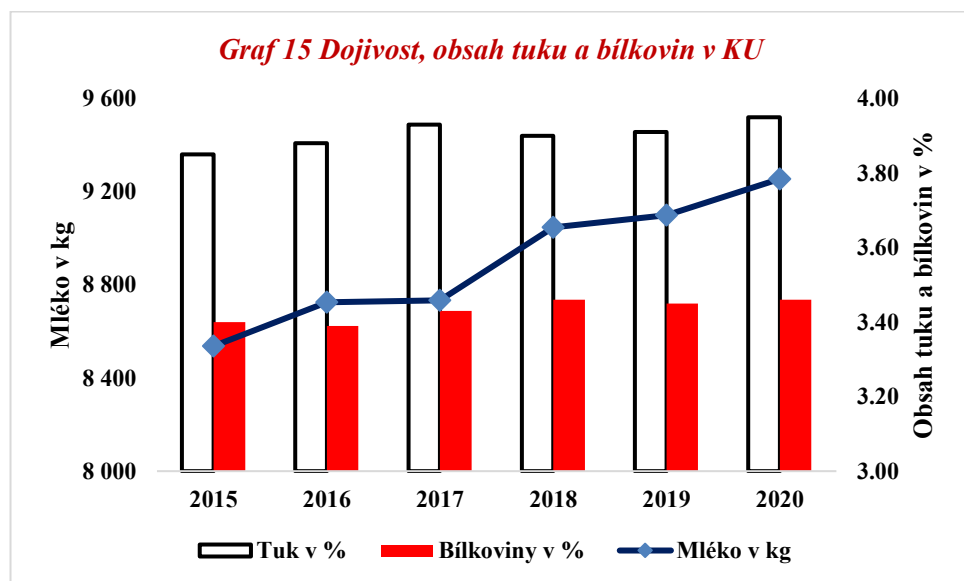
Tab. 19 Výsledky kontroly mléčné užítkovosti krav (doplňkové ukazatele)

Rok	Normované laktace	1. otelení (měs./dnů)	Mezidobí (dnů)
2015	294 740	26/06	404
2016	296 266	26/01	401
2017	292 347	25/27	401
2018	292 062	25/24	397
2019	291 146	25/23	396
2020	292 062	25/24	397

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z dalších ukazatelů v tab. 19 je zřejmé, že se za posledních šest let snížil věk při prvním otelení a došlo ke zkrácení délky mezidobí. V roce 2020 činil průměrný věk při prvním otelení 25 měsíců a 24 dnů a průměrná délka mezidobí byla 397 dnů.

Graf 15 Dojivost, obsah tuku a bílkovin v KU

Pramen: ČMSCH, a. s.

S užitkovostí krav souvisí i zastoupení krav podle dojivosti v jednotlivých intervalech (tab. 20). V souladu s růstem užitkovosti v posledních letech dochází ke snižování podílu krav v intervalech s nižší užitkovostí a zvyšuje se podíl krav v intervalech s dojivostí vyšší.

Tab. 20 Podíl krav v KU podle dojivosti krav za normované laktace (%)

Rok	Mléka na krávu za normovanou laktaci (tis. kg)						
	do 5	5 až 6	6 až 7	7 až 8	8 až 9	9 až 10	nad 10
2015	4,4	8,2	13,4	16,8	17,1	14,9	25,2
2016	3,7	7,0	12,3	16,4	17,5	15,5	27,6
2017	3,6	6,9	12,5	16,5	17,3	15,4	27,8
2018	2,8	5,6	10,6	15,1	17,2	16,1	32,6
2019	2,6	5,3	10,2	15,0	17,2	16,4	33,3
2020	2,3	4,8	9,4	14,4	16,8	16,5	35,8

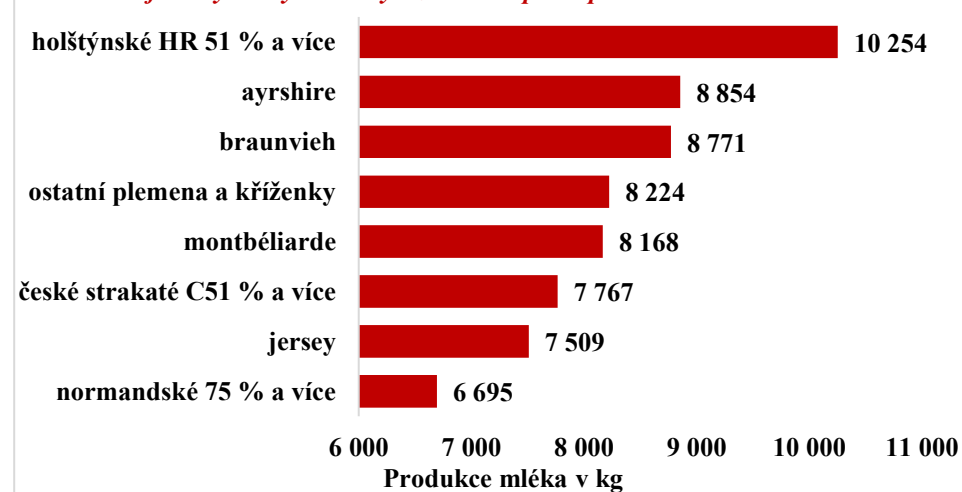
Pramen: ČMSCH, a. s.

Býk Saxxon P, heterozygotně bezrohý býk plemene Jersey

Zdroj: ISB Genetic s. r. o.

Graf 16 Výsledky kontroly užitkovosti podle plemen v roce 2020 v ČR

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 21 Výsledky kontroly užítkovosti podle plemen v roce 2020

Plemeno	Počet laktací	Dnů	Mléko (kg)	Obsah tuku (%)	Prod. tuku (kg)	Obsah bílkovin (%)	Prod. bílkovin (kg)	Mez. (dny)
České strakaté C51 % a více	99 901	294	7 767	4,04	313	3,58	278	392
Holštýnské HR 51 % a více	171 425	298	10 254	3,90	400	3,41	349	400
Montbéliarde	3 102	297	8 168	4,08	333	3,57	292	388
Ayrshire	24	285	8 854	4,12	365	3,39	300	425
Jersey	1 017	296	7 509	4,75	357	3,91	293	400
Braunvieh	1 507	296	8 771	4,10	359	3,60	316	416
Normandské 75 % a více	138	297	6 695	4,05	271	3,55	238	413
Ostatní plemena a kříženky	15 703	295	8 224	4,00	329	3,50	288	399

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z tab. 21 je patrné, že v roce 2020 dosáhly nejvyššího počtu laktací holštýnské dojnice (HR51 % a více) před českými strakatými plemenicemi (C 51 % a více). Podíl ostatních plemen byl v kontrole užítkovosti výrazně nižší. Dojnice holštýnského plemene nadojily ze všech hodnocených plemen nejvíce mléka za normovanou laktaci (10 254 kg). Mezi hodnocenými plemeny existuje variabilita v obsahu tuku, bílkovin i v délce mezidobí.

Počet vyřazených krav z kontroly užítkovosti se v roce 2020 (tab. 22) meziročně snížil o cca 5 tis. kusů (4 %) a bylo celkem z krav zařazených do kontroly užítkovosti vyřazeno 118,9 tis. krav. Podíl ze stáda vyřazených krav celkem v roce 2020 (včetně rušení kontroly užítkovosti) činil 34,4 %, tj. mírně nižší podíl než v roce předešlém. Podíl krav vyřazených ve stejném roce ze zdravotních důvodů byl 24,7 % z ustájených a meziročně se rovněž snížil. Průměrné pořadí vyřazených krav se v posledních letech významněji neměnilo a bylo 3,7.

Tab. 22 Vyřazování, pořadí laktace a délka mezidobí krav v KU

Rok	Krav v KU (tis.) celkem	Krav v KU (tis.) vyřazeno	Vyřazeno krav % celkem ¹⁾	Vyřazeno krav % zdrav. ²⁾	Ø pořadí laktace ³⁾	Mezidobí dnů
2015	356,6	117,1	32,8	26,8	3,7	404
2016	352,8	123,4	35,0	28,1	3,7	401
2017	350,0	117,7	33,6	27,4	3,7	401
2018	348,0	123,7	35,5	27,3	3,7	397
2019	346,9	124,0	35,7	25,9	3,7	396
2020	345,6	118,9	34,4	24,7	3,7	397

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ celkem (100 %) – včetně krav vyřazených z důvodu zrušení KU;

²⁾ ze zdravotních důvodů;

³⁾ vyřazených krav,

Kráva číslo CZ 330789953, otec: RAD-456 LUXOR, otec matky: NIC-017 EPOCHA, chovatel: Rolnické družstvo Krouna, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Kráva číslo CZ 531220961, otec: ZEL-117 ZAPFHAHN, otec matky: HG-208 BRILIANT, Chovatel: Výrobně-obchodní družstvo se sídlem v Kámeně, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Tab. 23 Příčiny vyřazování krav v KU¹⁾ v ČR (%)

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020
Nízká užitkovost	8,7	8,3	8,1	8,4	8,2
Vysoký věk	1,0	1,0	0,9	1,1	1,1
Ostatní zootechnické důvody	6,3	6,1	12,1	15,9	17,2
Zootechnické důvody celkem	16,0	15,4	21,1	25,4	26,5
Poruchy plodnosti	21,5	19,6	17,7	19,8	20,6
Těžké porody	10,1	10,0	10,3	9,7	10,4
Onemocnění vemene	8,5	9,3	10,2	11,1	11,6
Ostatní zdravotní důvody	43,9	45,7	40,7	34,0	30,9
Zdravotní důvody celkem	84,0	84,6	78,9	74,6	73,5

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ bez krav vyřazených z důvodu zrušení KU

Hlavní příčiny vyřazování krav z chovu nevykazují v průběhu let výraznější kolísání (tab. 23). Podíl zdravotních důvodů na všech důvodech vyřazení se v letech 2016 až 2020 pohyboval na úrovni 74,6 až 84,6 %, na důvody zootechnické pak připadá 15,4 až 26,5 %. V roce 2020 došlo

k poklesu podílu krav vyřazených ze zdravotních důvodů (na 73,5 %) a naopak k nárůstu podílu krav vyřazených ze zootechnických důvodů (na 26,5 %). Doplnkovým ukazatelem charakterizujícím dlouhověkost je průměrné pořadí laktace krav a jejich podíly na jednotlivých laktacích. Ve sledovaných ukazatelích v tab. 24 nebyly v letech 2015 až 2020 zaznamenány výraznější výkyvy.

Tab. 24 Průměrné pořadí laktace krav v kontrole užitkovosti

Rok	Průměrné pořadí laktace		Krav na laktacích (%)	
	II. a vyšší	celkem	III. a vyšší	V. a vyšších
2015	3,2	2,4	39,2	10,5
2016	3,2	2,4	39,5	10,4
2017	3,2	2,4	39,4	10,3
2018	3,2	2,4	39,3	10,2
2019	3,2	2,4	38,8	10,2
2020	3,1	2,4	38,5	10,3

Pramen: ČMSCH, a. s.

CZ 628080961, otec: RAD-370 INDY, otec matky: HG-345 WINSLER, chovatel: Výrobně-obchodní družstvo se sídlem v Kámeně, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

6. Kontrola užítkovosti (KU) masných plemen skotu

Masná plemena, resp. krávy bez TPM, jsou jedinou kategorií skotu, jejichž početní stavy se dlouhodobě zvyšují, mimo jiné v důsledku významné ekonomické podpory tohoto způsobu chovu. K 1. 4. 2021 se jich chovalo na území ČR dle evidence ČSÚ celkem 227 tis. kusů. Kontrolu užítkovosti masných plemen podle národních a mezinárodních směrnic zajišťují pracovníci Českého svazu chovatelů masného skotu, z. s.

Výsledky kontroly užítkovosti

K posouzení úrovně chovu krav bez TPM a realizaci opatření ke zlepšování výsledků je využívána analýza ukazatelů získaných v rámci KU, která se provádí od roku 1991. Kontrolní rok trvá od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku. Rok uváděný v této kapitole je rokem, v němž byla KU za příslušné období uzavřena.

Hlavním ekonomicky významným ukazatelem chovu masných krav je plodnost, resp. počet narozených a odchovaných telat na 100 krav (tab. 25 a graf 17). Počet živě narozených telat se v roce 2019 v porovnání s rokem 2014 zvýšil. V roce 2019 dosáhl počet živě narozených telat na 100 krav 87,8.

Tab. 25 Početní stavy krav masných plemen v kontrole užítkovosti (KU)

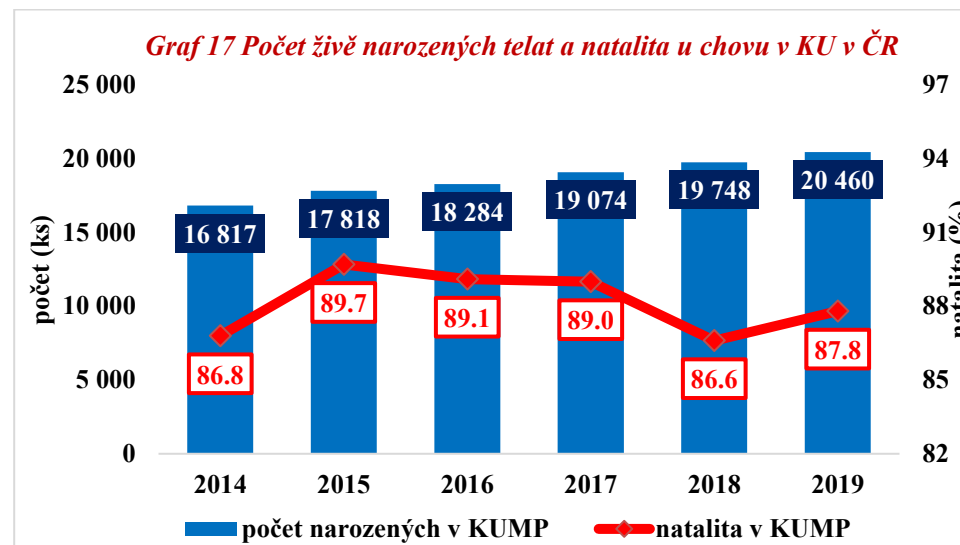
Rok	Krávy bez TPM			Narozeno telat ²⁾	
	celkem ¹⁾	v KU	%	celkem	natalita ³⁾
2014	191 331	19 655	10,3	16 817	86,8
2015	203 958	20 051	9,8	17 818	89,7
2016	211 237	21 005	9,9	18 284	89,1
2017	216 095	21 857	10,1	19 074	89,0
2018	221 874	23 276	10,5	19 748	87,5
2019	226 255	23 329	10,3	20 460	87,8

Pramen: ČSÚ, Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ stavy k 1. 4. daného roku;

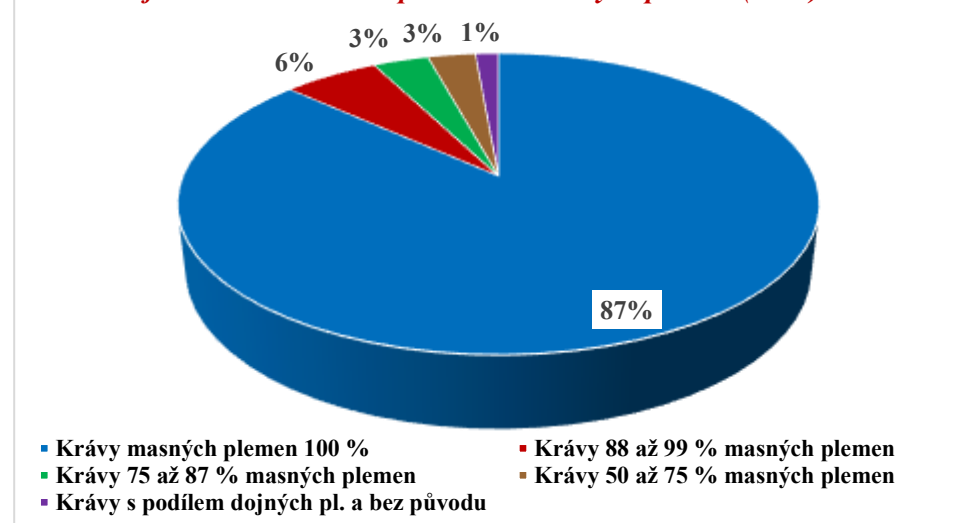
²⁾ živě narozená telata;

³⁾ na 100 krav průměrného stavu.

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Graf 18 Podíl krav v KU podle krve masných plemen (2019)

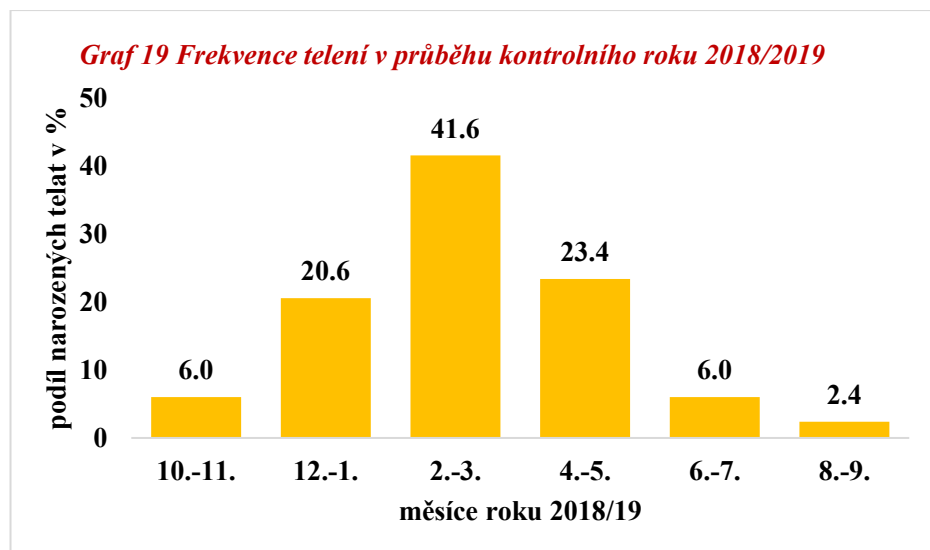

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Plemeno aberdeen angus, Šumavský angus, foto Karel Melger

V kontrole užítkovosti převažovaly krávy s podílem 100 % krve daného plemene (graf 18). Podíl kříženců byl v kontrole užítkovosti nízký. V souladu se zásadami výživy, využívání pastvy a ekonomiky chovu se dlouhodobě uplatňuje sezónní telení krav. Podle údajů v grafu 19 se v období nejvíce telat narodilo v únoru a březnu, nejméně v srpnu a v září.

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

V průměru u vybraných plemen krav (tab. 26) se průměrný věk jalovic při 1. otelení v roce 2019 mírně snížil z 36,4 měsíců v roce 2018 na 35,9 měsíců v roce 2019. Délka mezidobí se též mezi roky 2018 a 2019 mírně snížila a v roce 2019 bylo dosaženo průměrné délky mezidobí 411 dní. Mezi jednotlivými hodnocenými plemeny existovala velká variabilita.

Tab. 26 Ukazatele reprodukce krav u vybraných plemen a jejich průměr

Plemeno	Věk při prvním otelení (měsíců)			Délka mezidobí (dnů)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
aberdeen angus	30	29	30	389	389	387
belgické modré	35	42	36	424	445	416
blonde d'Aquitaine	37	37	37	436	432	429
galloway	36	37	37	428	438	456
gasconne	36	36	36	407	397	416
hereford	35	35	34	416	403	405
highland	40	40	38	408	418	397
charolais	36	36	36	423	418	416
limousine	37	36	37	411	414	423
masný simental	32	32	32	410	404	403
piemontese	37	42	42	457	418	414
salers	35	35	35	412	393	375
průměr	35,5	36,4	35,9	418	414	411

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Plemeno salers, Hodonický Karel, foto Karel Melger

Plemeno charolais, Zobal Vlastimil, Bor u Březnice, foto Karel Melger

Plemeno gasconne, Vörös Alois, Pelhřimov u Chebu, foto Karel Melger

Plemeno hereford, Janovský Jindřich, Ekofarma Brtná, foto Karel Melger

Plemeno blonde d'Aquitaine, Český Real a.s., foto Karel Melger

7. Reprodukce a inseminace skotu

Plodnost skotu je po mléčné užitkovosti nejvýznamnější užitkovou vlastností. Za ideální se považuje získání jednoho zdravého telete od krávy za rok. Dobré plodnosti krav odpovídají délka inseminačního intervalu do 75 dnů, březost po první inseminaci nad 50 %, inseminační index do 1,5, délka servis periody do 100 dnů a délka mezidobí do 385 dnů. Při vysoké užitkovosti lze tolerovat prodloužení mezidobí na 400 dnů spolu s adekvátním prodloužením inseminačního intervalu a servis periody. Jak je zřejmé z následujících tabulek, existují ve zlepšení ukazatelů plodnosti v mnoha chovech rezervy ke zlepšení ekonomických výsledků výroby mléka.

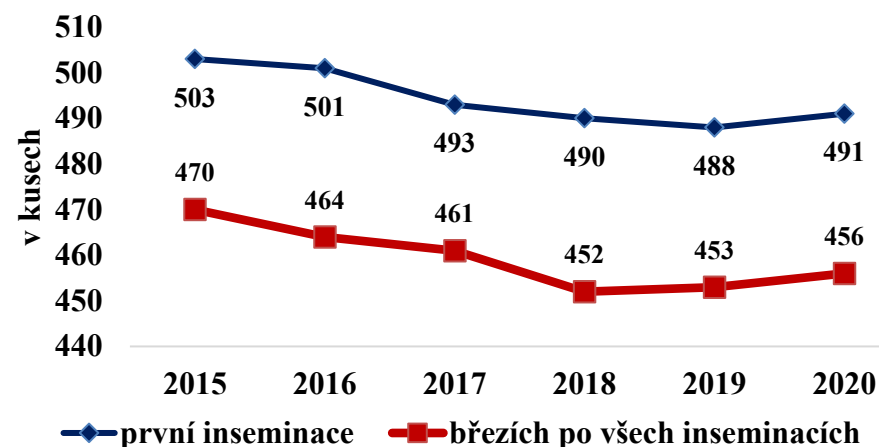
Tab. 27 Počty prvních inseminací a zabřezávání po všech inseminacích

Rok	První inseminace (tis.)			Březích po všech inseminacích (tis.)		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
2015	349	154	503	321	149	470
2016	348	153	501	317	147	464
2017	342	151	493	315	146	461
2018	340	150	490	308	144	452
2019	337	151	488	309	144	453
2020	339	152	491	310	146	456

Pramen: ČMSCH, a. s.

V letech 2015 až 2019 byl zaznamenán mírný pokles celkového počtu prvních inseminací (tab. 27). K mírnému zvýšení počtu došlo meziročně v roce 2020, kdy se rovněž meziročně mírně zvýšil počte březích krav a jalovic po všech inseminacích. Nízký podíl inseminací krav masných plemen poukazuje na převažující podíl přirozené plemenitby u krav chovaných v systému bez tržní produkce mléka (tab. 28).

Graf 20 Počty prvních inseminací a zabřezávání po všech inseminacích

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 28 První inseminace podle plemenné příslušnosti býků (%)

Rok	1. insem. celk. (tis.)	Plemena – užitkové typy (% z prvních inseminací)				celkem
		H ¹⁾	C ²⁾	H + C	masná ³⁾	
2015	503	56,1	37,7	93,8	6,2	100,0
2016	501	56,2	37,0	93,2	6,8	100,0
2017	493	56,5	37,1	93,6	6,4	100,0
2018	490	57,1	36,7	93,8	6,2	100,0
2019	488	57,7	36,4	94,1	5,9	100,0
2020	488	58,0	36,1	94,1	5,9	100,0

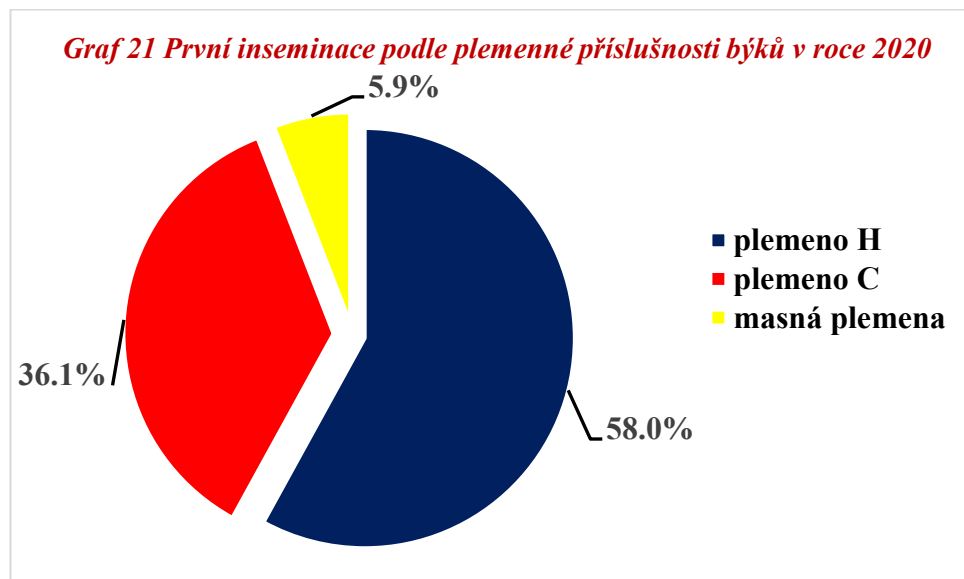
Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ včetně ostatních dojených plemen;

²⁾ včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí;

³⁾ včetně býků českého strakatého plemene – zlepšovatelů masné užitkovosti.

Na celkovém počtu prvních inseminací se v roce 2020 podílely 58,0 % krávy holštýnského plemene (včetně ostatních dojných plemen), 36,1 % dojnice českého strakatého plemene (včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí) a 5,9 % masná plemena skotu (graf 21).

Pramen: ČMSCH, a. s.

Plemeno H je včetně ostatních dojných plemen;

Plemeno C je včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí;

masná plemena jsou včetně býků českého strakatého plemene – zlepšovatelů masné užitkovosti.

Vzhledem k ekonomickému významu plodnosti by měly být krávy inseminovány po otelení poprvé v průměru o 10 dnů dříve, zabřezávání by mělo být o 5 až 10 % vyšší a SP a mezidobí by měly být o 10 až 15 dnů kratší. Výsledky chovů s vysokou užitkovostí a dobrou reprodukcí potvrzují, že lze tyto dva základní ukazatele v praxi úspěšně skloubit. Ztrátu z prodloužení SP nebo mezidobí nad optimální délku lze odhadnout na 50 až 70 Kč na den, resp. na 1 000 až 1 400 Kč na pohlavní cyklus. Nevyhovující plodnost je (podle literárních údajů) až z 60 % způsobena nedostatky v managementu a ze 40 % ve výživě a krmění dojníc. Často je možno plodnost zlepšit pomocí ekonomicky méně náročných opatření.

Patří mezi ně zlepšení organizace a řízení práce a sledování a evidence příznaků říje.

Počty prvních a všech inseminací v jednotlivých měsících roku 2020 jsou uvedeny v tab. 29. Podle tab. 30 bylo nejlepších výsledků v zabřezávání po první inseminaci dosaženo u krav masných plemen skotu. České strakaté plemence zabřezávaly úspěšněji než holštýnské

Tab. 29 Počty prvních a všech inseminací v roce 2020

Měsíce roku 2020	I. inseminace			Všechny inseminace		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
Leden	29 510	12 324	41 834	64 580	20 833	85 413
Únor	27 719	12 075	39 794	59 802	19 840	79 642
Březen	29 339	13 188	42 527	64 118	22 086	86 204
Duben	28 457	12 829	41 286	63 152	21 713	84 865
Květen	25 514	11 916	37 430	58 408	20 381	78 789
Červen	23 125	11 426	34 551	53 393	19 461	72 854
Červenec	25 606	12 099	37 705	57 145	20 178	77 323
Srpen	25 154	11 348	36 502	56 047	19 165	75 212
Září	28 037	12 109	40 146	62 451	20 118	82 569
Říjen	30 453	12 747	43 200	69 353	21 513	90 866
Listopad	25 912	11 612	37 524	60 943	20 073	81 016
Prosinec	26 925	12 093	39 018	62 380	20 809	83 189

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 30 Zabřezávání plemenic skotu po první inseminaci podle plemen v roce 2020

Plemeno	Krávy		Jalovice		Celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%
české strakaté	56 586	45,5	31 918	59,4	88 504	49,7
holštýnské	71 447	37,6	52 599	59,0	124 046	44,4
masná a ostatní	13 032	60,4	5 493	70,9	18 525	63,2

Pramen: ČMSCH, a. s.

Plemenný býk Galileo (AMT-048), CRV Czech Republic

Plemenný býk Rocky NXB-095, CRV Czech Republic

8. Kontrola výkrmnosti býků českého strakatého plemene

Produkce kvalitního hovězího masa je významnou užitkovou vlastností českého strakatého skotu. Do tříd E+U+R bylo v roce 2020 zařazeno 89,0 % býků plemenné skupiny C1, 82,9 % býků plemenné skupiny C2 a 75,0 % býků plemenné skupiny C3. Podíl býků zařazených do třídy zmasilosti P byl minimální (tab. 31). Z tabulky 32 je patrné, že se v letech 2016 až 2020 podíl jatečných býků v nejvyšších třídách zmasilosti E a U zvýšil.

Tab. 31 Třídy zmasilosti býků českého strakatého plemene (2020)

Plemenná skupina	Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (%)					
	E	U	R	E+U+R	O	P
C1	0,77	34,2	54,06	89,03	10,69	0,32
C2	0,52	24,89	57,46	82,87	13,03	1,1
C3	0,33	19,11	55,56	75,00	23,42	1,58

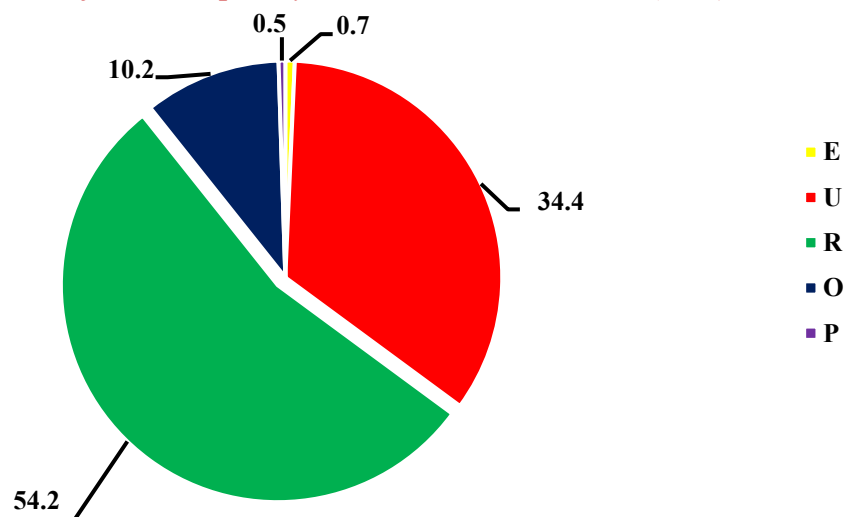
Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Tab. 32 Vývoj tříd zmasilosti JUT býků českého strakatého plemene

Třída	Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
E	0,2	0,3	0,5	0,8	0,7
U	25,8	27,1	30,2	31,6	34,4
R	62,1	61,2	57,7	54,4	54,2
E+U+R	88,1	88,6	88,4	86,8	89,3
O	11,3	10,7	11,1	12,5	10,2
P	0,6	0,7	0,5	0,7	0,5

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Graf 22 Zastoupení býků ve třídách zmasilosti v % (2020)

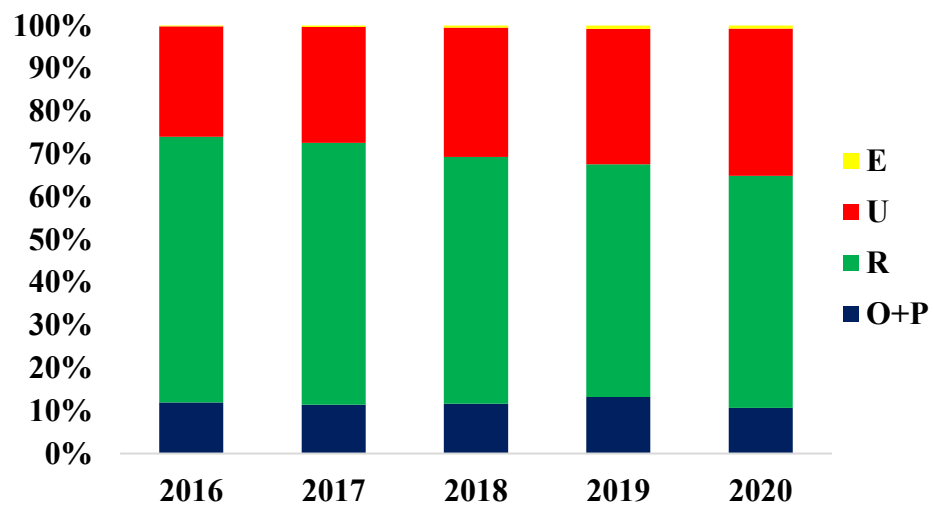

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

**Kráva českého strakatého plemene.
CRV Czech Republic, spol. s r.o.**

Graf 23 Vývoj tříd zmasilosti JUT býků českého strakatého plemene

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

**Plemenný býk Pascal (HCH-039)
CRV Czech Republic, spol. s r.o.**

9. Vybrané údaje z ústřední evidence skotu (ÚE)

Organizací pověřenou vedením ústřední evidence, resp. identifikací a registrací skotu, je ČMSCH, a. s. ÚE je významnou součástí společné organizace trhu s živočišnými produkty. Jejím hlavním cílem je možnost sledování pohybu (přesunů) zvířat v případě výskytu nakažlivých chorob, současně je nezbytným podkladem pro přímé a další platby vyplácené na zvířata a na plochu. Systém identifikace a registrace skotu je uveden v legislativě unie a z ní odvozených domácích předpisech vymezujících úkoly a povinnosti všech „účastníků“ chovu skotu. Chovatelů se týkají hlavně povinnosti hlásit ve stanovených termínech a předepsaným způsobem pověřené organizaci údaje o narození, úhynech a přesunech zvířat (nákupy, prodeje aj.), vést stájový registr zvířat, uchovávat předepsané doklady a umožnit pověřeným osobám provádění kontrol. ČMSCH, a. s., jako organizace pověřená vedením ÚE, vydává metodické „Pokyny pro chovatele“, ve kterých je charakterizován způsob provádění identifikace a registrace jednotlivých druhů zvířat a detailně jsou specifikovány povinnosti chovatelů. Základními výrobními a organizačními jednotkami chovu skotu jsou zemědělské podniky (chovy) a jejich hospodářství.

Stavy skotu a velikost podniků

Z tab. 33 je patrné, že se k 31. 12. 2020 choval skot v 18 443 podnicích. Nejvyšší podíl tvořily podniky s 1 až 10 kusy skotu, na které ale připadalo pouze 2,0 % zvířat. Téměř polovina skotu byla chována v podnicích s více než 1 000 kusy skotu. ČR patří mezi země s nejvyšší průměrnou velikostí stád s chovem skotu v EU.

Tab. 33 Zemědělské podniky s chovem skotu

Počet skotu (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	skotu %
1–10	9 546	51,8	2,0
11–50	4 847	26,3	6,8
51–200	2 386	12,9	12,8
201–500	750	4,1	13,5
501–1 000	448	2,4	17,7
Nad 1 000	466	2,5	47,2
Celkem	18 443	100	100

Pramen: MZe.

Tab. 34 Celkový přehled počtu zvířat dle věku a pohlaví

Věk	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
Do 3 měsíců	45 313	57 693	103 006
3-6 měsíců	37 066	56 570	93 636
6 měsíců-1 rok	91 969	134 848	226 817
1-2 roky	102 507	212 999	315 506
2-3 roky	10 772	156 907	167 679
3-4 roky	3 031	128 856	131 887
4-5 let	2 124	103 476	105 600
5-6 let	1 617	75 369	76 986
6-7 let	1 249	56 292	57 541
7-8 let	886	38 696	39 582
Nad 8 let	2 448	95 809	98 257
Celkem	298 982	1 117 515	1 416 497

Pramen: MZe.

Tab. 35 Zemědělské podniky podle počtu dojených krav

Počet krav (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	krav %
1–10	1 831	56,3	1,0
11–50	401	12,3	2,7
51–200	380	11,7	11,3
201–500	415	12,8	37,8
501–1 000	190	5,8	34,9
Nad 1 000	34	1,0	12,3
Celkem	3 251	100	100

Pramen: MZe.

Tab. 36 Zemědělské podniky podle počtu krav

Počet krav (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	krav %
1–10	6 639	56,5	3,9
11–50	3 115	26,5	12,1
51–200	1 159	9,9	19,8
201–500	579	4,9	31,3
501–1 000	214	1,8	24,1
Nad 1 000	40	0,3	8,8
Celkem	11 746	100	100

Pramen: MZe.

Tab. 37 Zemědělské podniky podle počtu býků

Počet býků (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	býků %
1–10	8 243	67,9 %	9,0 %
11–50	2 705	22,3 %	19,7 %
51–200	861	7,1 %	27,1 %
201–500	253	2,1 %	25,7 %
501–1 000	60	0,5 %	12,2 %
Nad 1 000	14	0,1 %	6,4 %
Celkem	12 136	100 %	100 %

Pramen: MZe.

Tab. 38 Vývozy skotu podle údajů ústřední evidence

Rok	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem (kusů)
2015	168 438	83 933	252 371
2016	175 850	90 946	266 796
2017	161 391	91 173	252 564
2018	174 834	96 599	271 433
2019	168 451	102 937	271 388
2020	152 381	105 389	257 770

Pramen: MZe.

Tab. 39 Vývoz zvířat podle věku v roce 2020

Věk zvířat (dny)	♂		♀	
	kusy	%	kusy	%
Do 366 dnů	121 149	79,5	26 992	25,6
367 až 732	26 862	17,6	29 376	27,9
Více než 732	2 722	1,8	42 675	40,5
Neznámé stáří	1 648	1,1	6 346	6,0
Celkem	152 381	100	105 389	100

Pramen: MZe.

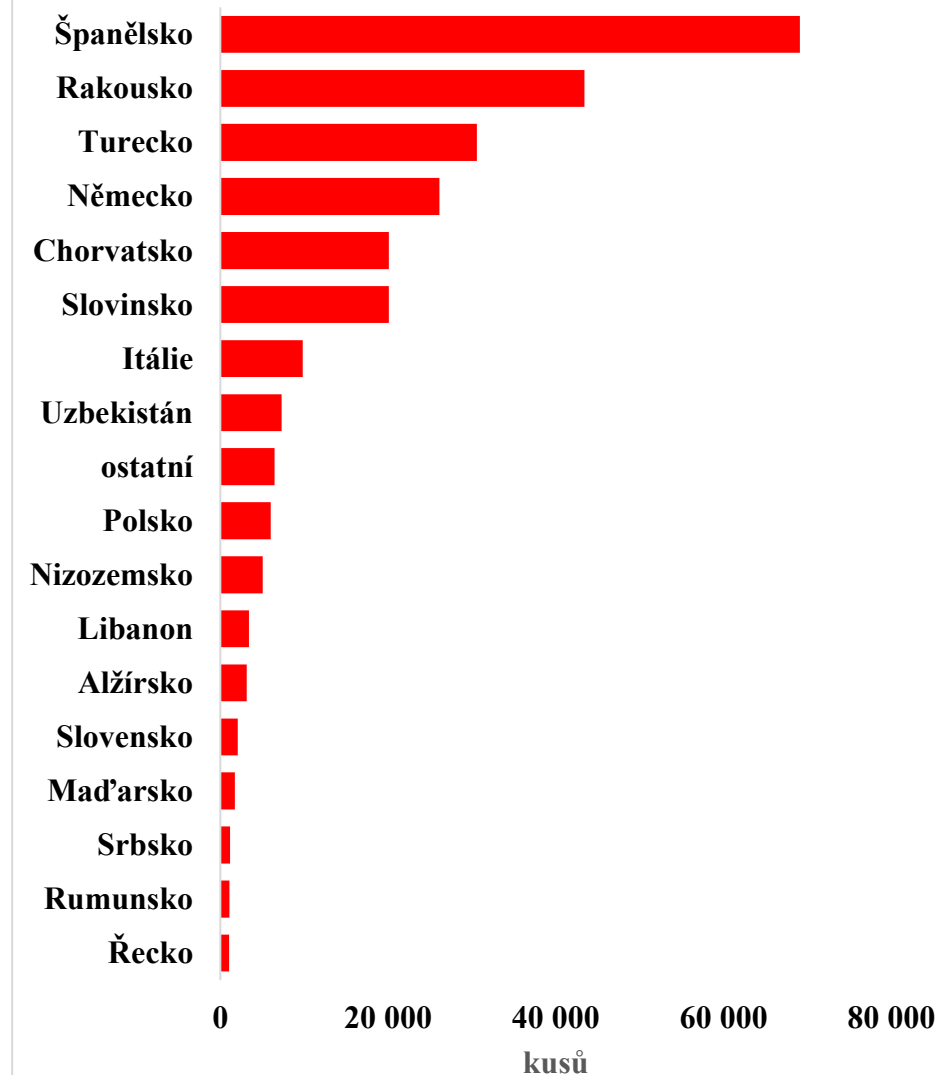
K 31. 12. 2020 bylo v ústřední evidenci 1 416 497 kusů skotu (tab. 34), z čehož bylo 298 982 býků (21 %) a 1 117 515 kusů zvířat samičího pohlaví (79 %). Nejvíce zastoupenou skupinou podle věku byla zvířata ve věku 1 až 2 let (22 %). Zhruba polovina chovaných zvířat byla ve věku 6 měsíců až 3 let. Stejně jako u chovu skotu celkem připadal nejvyšší podíl podniků s chovem dojených krav na interval 1 až 10 kusů (tab. 35). Podíl dojených krav byl ale v této skupině zanedbatelný a dosáhl pouze 1,0 %. Nejvyšší podíl dojených krav byl chován v podnicích nad 200 kusů. Přehled o zemědělských podnicích podle počtu krav k 31. 12. 2020 celkem uvádí tab. 36 a podle počtu býků tab. 37.

Tab. 40 Vývoz skotu z ČR v roce 2020 dle zemí

Země	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem kusů	%
Španělsko	68 479	625	69 104	26,8
Rakousko	14 650	28 773	43 423	16,8
Turecko	27 629	2963	30 592	11,9
Německo	9 988	16 145	26 133	10,1
Chorvatsko	7 086	13 020	20 106	7,8
Slovinsko	10 134	9 956	20 090	7,8
Itálie	1 328	8 485	9 813	3,8
Uzbekistán	543	6 763	7 306	2,8
Polsko	1 930	4 094	6 024	2,3
Nizozemsko	4 278	761	5 039	2,0
Libanon	1 087	2 314	3 401	1,3
Alžírsko	726	2 431	3 157	1,2
Slovensko	1 120	971	2 091	0,8
Maďarsko	1 117	618	1 735	0,7
Srbsko	121	1 040	1 161	0,5
Rumunsko	303	766	1 069	0,4
Řecko	35	1 028	1 063	0,4
Rusko	10	986	996	0,4
Irák	868	0	868	0,3
Bulharsko	258	516	774	0,3
Kazachstán	2	653	655	0,3
Ukrajina	20	605	625	0,2
Bosna a Hercegovina	76	503	579	0,2
Kypr	2	493	495	0,2
Tádžikistán	418	28	446	0,2
Belgie	55	224	279	0,1
Gruzie	2	227	229	0,1
Severní Makedonie	0	144	144	0,1
Malta	3	98	101	0,0
ostatní	113	159	272	0,1
Celkem vývoz	152 381	105 389	257 770	100

Pramen: MZe.

Graf 24 Vývoz skotu z ČR v roce 2020

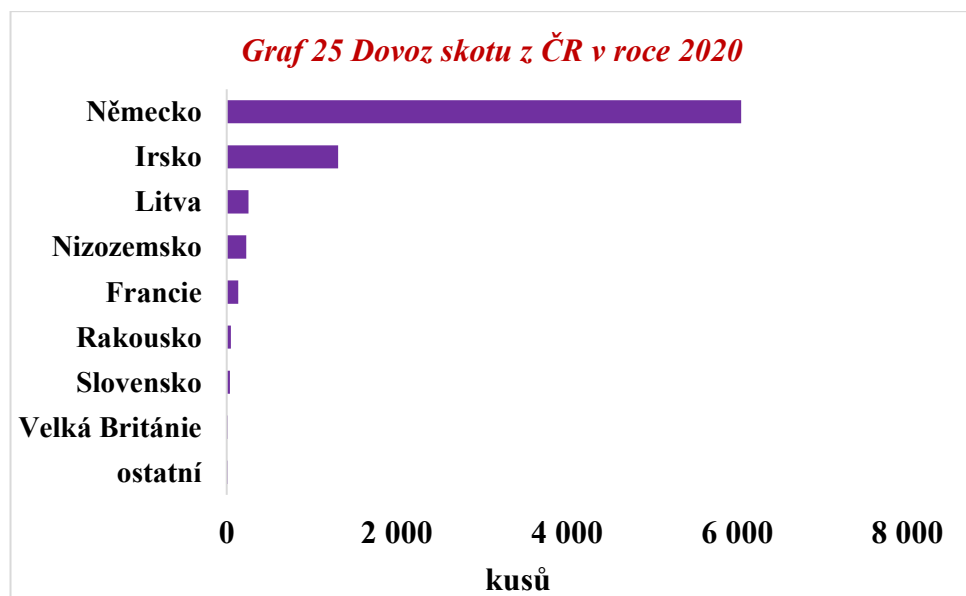

Pramen: MZe.

Tab. 41 Dovozy skotu do ČR v roce 2020

Země	♂	♀	Celkem	
	(kusy)	(kusy)	kusy	%
Německo	117	5 929	6 046	74,8
Irsko	1 298	11	1 309	16,2
Litva	257	0	257	3,2
Nizozemsko	10	218	228	2,8
Francie	44	90	134	1,7
Rakousko	9	40	49	0,6
Slovensko	31	5	36	0,4
Velká Británie	6	7	13	0,2
Maďarsko	4	2	6	0,1
Itálie	1	3	4	0,0
Belgie	0	2	2	0,0
Dánsko	1	0	1	0,0
Celkem dovoz	1 778	6 307	8 085	100

Pramen: MZe.

Pramen: MZe.

Vývoz a dovoz živého skotu

V letech 2015 až 2018 došlo k růstu počtu vyvezených živých zvířat z 252 371 kusů v roce 2015 na 271 433 kusů v roce 2018. V roce 2019 se počet vyvezených zvířat výrazněji nezměnil a mírný pokles v počtu vyvezených zvířat byl v roce 2020, kdy bylo z ČR vyvezeno 257 770 kusů živého skotu (tab. 37). Hlavními obchodními vývozními partnery v roce 2020 (tab. 40 a graf 24) bylo Španělsko, Rakousko, Turecko a Německo. Tyto čtyři země se podílely v souhrnu 66 % (169 tis. kusů) na celkových vývozech živého skotu z ČR v roce 2020. Při vývozu převažovala zvířata samčího pohlaví.

Dovoz skotu do ČR byl zanedbatelný a většina dovozů byla realizována z Německa a Irska (dohromady 91 % všech dovozů skotu do ČR). Z bilance zahraničního obchodu vyplývá vysoký převis vývozu nad dovozy živého skotu, resp. vysoké kladné „početní“ saldo.

Plemenný býk Nilson (NEO-442), CRV Czech Republic, spol. s r.o.

Tab. 42 Stavby skotu podle převažujícího plemene

Převažující plemeno	Samci	Jalovice	Krávy	Jalovice + krávy
Aberdeen angus	26 689	32 830	39 384	72 214
Andorský hnědý	6	0	9	9
Aubrac	165	358	359	717
Ayrshire	93	253	355	608
Bazadaise	20	31	18	49
Belgické modré	4 705	4 338	1 223	5 561
Bizon	71	63	81	144
Blonde d'Aquitaine	4 565	7 795	8 471	16 266
Brahman	2	0	2	2
Braunvieh	1 113	2 000	2 194	4 194
Červené holštýnské	3 187	7 113	9 818	16 931
Česká červinka	131	198	246	444
České strakaté	112 375	149 307	153 743	303 050
Dexter	185	167	183	350
Galloway	1 928	2 487	3 242	5 729
Gasconne	1 768	2 194	2 888	5 082
Hereford	4 238	6 892	9 943	16 835
Highland	1 454	2 006	2 297	4 303
Holštýnské	54 839	187 723	198 471	386 194
Charolais	29 475	52 163	73 131	125 294
Chiani	2	1	0	1
Jak	23	21	27	48
Jersey	1 010	1 893	2 279	4 172
Limousine	24 829	37 213	36 434	73 647
Masný simentál	9 140	12 320	13 651	25 971
Montbeliard	3 614	4 672	3 941	8 613
Normanský skot	382	532	406	938
Parthenaise	174	264	247	511
Piemontese	2 645	4 347	6 613	10 960
Pincgavské	21	40	42	82
Rouge de Pres	2	0	2	2

Tab. 42 Stavby skotu podle převažujícího plemene – pokračování

Převažující plemeno	Samci	Jalovice	Krávy	Jalovice + krávy
Salers	1 346	1 777	2 434	4 211
Shorthorn	54	62	52	114
Texas longhorn	52	28	25	53
Uckerm	14	31	26	57
Vosgienne	1	3	3	6
Wagyu	53	54	13	67
Zubr	13	22	6	28
ostatní	8 598	12 595	11 463	24 058
Celkem ČR	298 982	533 793	583 722	1 117 515

Pramen: MZe.

Stavy skotu podle převažujícího plemene

Tab. 42 uvádí přehled o stavech skotu v ústřední evidenci podle převažujícího plemene. Z dojných plemen je v ČR nejvíce chován Český strakatý skot a Holštýnský skot. Z masných plemen jsou to zejména plemena Charolais, Aberdeen angus a Limousine.

10. Vybrané ukazatele chovu skotu v krajích ČR

Obrázek 1: Stavby skotu v krajích v ČR k 1. 4. 2021 v tisících kusech

Pramen: ČSÚ

Obrázek 2: Stavby krav v krajích v ČR k 1. 4. 2021 v tisících kusech

Pramen: ČSÚ

Obrázek 3: Roční produkce mléka v krajích v ČR v roce 2020 v mil. litrech

Pramen: ČSÚ

Obrázek 4: Průměrná roční dojivost krav v krajích v ČR v roce 2020 v litrech

Pramen: ČSÚ

11. Závěr

Podle Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030 (MZe) představuje mléko jednu z klíčových komodit z hlediska zachování vhodné struktury českého zemědělství. A další klíčovou komoditou z hlediska žádoucího strukturálního vývoje zemědělství je produkce jatečného skotu a hovězího masa. Z výše uvedeného a ze statistických údajů uvedených nejen v této ročence vyplývá, že chov skotu je již řadu let nedílnou a velmi důležitou součástí českého agrárního sektoru.

V roce 2020 byl poznamenán nejen agrární sektor celosvětovou pandemií. I přesto podle komentáře k předběžným výsledkům souhrnného zemědělského účtu (ČSÚ) ve stálých cenách roku 2000 dosáhla zemědělská produkce v roce 2020 hodnoty 113 mld. Kč, tj. proti předchozímu roku vzrostla o 4,0 %. V běžných cenách produkce zemědělského odvětví dosáhla hodnoty 147 mld. Kč, z toho rostlinná produkce činila 85 mld. Kč a živočišná produkce 53 mld. Kč. Odhadovaný ekonomický výsledek českého zemědělství za rok 2020 dosáhl 17,7 mld. Kč, meziročně vzrostl o 2,8 % a v časové řadě 2011 až 2020 se jedná o čtvrtou nejvyšší hodnotu podnikatelského důchodu. Komentář ČSÚ dále uvádí, že hodnota živočišné produkce zaznamenala proti roku 2019 snížení o 0,4 %. Nižší meziroční index produkce o 3,1 % vykazuje produkce zvířat. Pokles byl zaznamenán u skotu (-4,2 %), drůbeže (-4,1 %), ovcí a koz (-2,0 %) a prasat (-1,4 %). Naopak produkce živočišných výrobků vzrostla o 1,5 %. Zvýšila se produkce vajec (+3,8 %) a mléka (+1,4 %). U skotu došlo k poklesu výroby o 1,7 %, a zároveň došlo ke snížení ceny o 2,9 %.

Při hodnocení sektoru chovu skotu v ČR v roce 2020 je zřejmé, že nedošlo meziročně k výraznějším změnám, co se týče stavů jednotlivých kategorií skotu, produkce a prodeji mléka a jatečného skotu i spotřebě mléka a mléčných výrobků a hovězího masa. Z dlouhodobějšího vývoje ukazatelů chovu skotu lze jistě pozitivně hodnotit růst celkového objemu vyrobeného mléka v ČR a roční dojivosti, která je u nás ve srovnání se státy EU dlouhodobě jedna z nejvyšších. Na druhou stranu agrární

zahraniční obchod ČR se v posledních letech vyznačuje zápornou bilancí. Důležitou součástí agrárních vývozu jsou komodity mléko a smetana a živý skot, a naopak větší dovoz nad vývozem byl v ČR v posledních letech u mléčných výrobků a hovězího masa.

Odvětví chovu skotu je, stejně jako další nejen agrární odvětví, velmi závislé na ekonomických výsledcích. Bez odpovídající úrovně rentability není možné z dlouhodobého pohledu udržení stávající produkce a zajištění trvalé soběstačnosti v produkci mléka a hovězího masa v ČR. Ekonomické výsledky produkce mléka roku 2020 byly ovlivněny poklesem ceny mléka, který mohl být způsoben vyšší nabídkou oproti poptávce a problematickým odbytem. Ceny by měly být vyšší než výrobní náklady, aby přinesly chovateli požadovaný zisk. Náklady v odvětví chovu skotu se v posledních letech zvyšují, zejména v důsledku růstu cen vstupů do zemědělství a trend zvyšování ročních nákladů díky nárůstu vstupních cen se dá předpokládat i v letech dalších.

New RED, netradiční zástupce plemene belgického modrého v červeném barevném rázu, Zdroj: ISB Genetic s.r.o.

12. Summary

Livestock production in the Czech Republic provides more than half of the total agriculture income. The development of basic figures in cattle breeding over the past three years is presented in the following table.

The increase of the milk yield per cow per year, the high quality and increasing domestic consumption of milk and milk products, high share of dairy cows in milk recording, suitable structure of cattle and dairy farms, good results of suckler cows herds, increase in labour productivity and implementation of arrangements within the CAP are the main positive figures of the last period. Less favourable during the same period were the economic results of beef production, reproduction results, decrease of exports of certain products, low beef production and beef consumption per capita etc. On the basis of the above mentioned strong and weak points of the present situation in cattle breeding, the next development of the cattle sector should be focused on the tasks related to the Czech Republic's membership in the EU.

Main figures of cattle breeding in the Czech Republic

Figure	2018	2019	2020
Cattle numbers in total ('000 head)	1,416	1,417	1,406
Cattle per 100 hectares of agricultural land (head)	34	34	33
Dairy cow numbers ('000 head)	365	364	360
Milk recording dairy cows (% of the total number)	96.4	95.6	96.3
Cows per 100 hectares of agricultural land (head)	14	14	14
Dairy cow - milk production (litres)	8,526	8,471	8,893
- milk fat content (%)	3.86	3.92	3.89
Recorded dairy cows			
- milk production (kg)	9,047	9,099	9,255
- milk fat content (%)	3.90	3.91	3.95
- milk protein content (%)	3.46	3.45	3.46
Milk supply to dairies (million litres)	2,978	2,975	3,048
Export of milk products (million litres)	1,297	1,284	1,296
Import of milk products (million litres)	996	1,065	1,066
Production of beef cattle ('000 tons of live weight)	174	168	170

13. Přílohy

A) Adresy ČMSCH, a. s. a chovatelských svazů

Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

E-mail: cmsch@cmsch.cz

Datová schránka: 4vndkx2

Tel: +420 257 896 444

Fax: +420 257 740 491

www.cmsch.cz

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Sídlo Svazu - Radešínská Svratka

Radešínská Svratka 193, 592 33 Radešínská Svratka

E-mail: svaz@cestr.cz

Tel.: (+420) 566 620 917

Fax.: (+420) 566 620 929

Mobilní tel.: (+420) 607 618 476

www.cestr.cz/

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Benešovská 123, Hradištko, 252 09

E-mail: office@holstein.cz

Telefon: 257 896 279

www.holstein.cz

Český svaz chovatelů málopočetných dojných plemen skotu, z. s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

(Budova MZe, kancelář 416 B)

Těšnov 65/17, Praha 1 - Nové Město, 110 00

Telefon: (+420) 221 812 865

Mobil: (+420) 724 007 860

E-mail: info@cschms.cz

www.cschms.cz

Asociace chovatelů masných plemen skotu - Rapotín

Výzkumníků 267, 788 13 Vikýřovice

Unie chovatelů hospodářských zvířat

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Svaz chovatelů normandského skotu ČR

Dačice

Karlovy-Bílkov 120, 380 01

Telefon: +420 384 420 081 e-mail: kolmanova@karlov-dacice.cz

www.normande.cz

B) Vybrané adresy plemenářských organizací

Družstvo pro kontrolu užitkovosti v ČR

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

tel: +420 257 896 444

fax: +420 257 740 491

dku@dku.cz

www.dku.cz

Jihočeský chovatel, a. s.

Lipenská 869/17

370 01 České Budějovice

Telefon: +420 387 780 180

jchovatel@jchovatel.cz

www.jchovatel.cz

Chovservis, a. s.

Zemědělská 897, 500 03 Hradec Králové
www.chovservis.cz/Divize-slechtění-skotu.html

CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Vídeňská 340
252 50 Vestec
Tel.: 244 102 511
Fax: 244 102 530
info@crvcz.cz
www.crvcz.cz/

Plema, a. s.

Zarybník 516, 594 01 Měřín
Telefon: (+420) 602 739 735
plema@agro-merin.cz
www.plema.cz

Reprogen, a. s., Tábor

Husova 607
391 11 Planá nad Lužnicí
Telefon: +420 381 291 189-95
Fax: +420 381 291 179
www.reprogen.cz/

Plemenářské služby, a. s.

U Farny 275, Kvítkovice, 765 02 Otrokovice

Natural, spol. s r. o.

Hradištko pod Medníkem 413, 252 09
Telefon: +420 257 740 348, +420 257 740 550
Fax: +420 257 740 550
natural@naturalgen.cz
www.NaturalGen.cz

ProgresGen s. r. o.

Libeň 224; Libeň 252 41
Tel: +420 323 655 000
www.progresgen.cz
info@progresgen.cz

ProBovin s. r. o.

V olšínách 2300/75, Strašnice (Praha 10), 100 00 Praha
Telefon: +420 606 606 444
Email: info@abspb.cz
www.abspb.cz

Plemko, s. r. o.

PLEMKO s.r.o.
Nemošice 29
Pardubice 530 03
www.plemko.cz/

CBS - Czech Breeding Services s. r. o.

Komenského 221, 787 73 Grygov
www.cbsgen.cz

AGRO - Měřín, a. s.

Zarybník 516
594 42, Měřín
Tel.: +420 566 501 231
agro@agro-merin.cz
www.agro-merin.cz/

ISB Genetic, s. r. o.

Ledečská 2917
Havlíčkův Brod
580 01
info@isbgenetic.cz
www.isbgenetic.cz/

Chovatelské družstvo Impuls, družstvo

Bohdalec 122
592 55 Bobrová
info@chdimpuls.cz
www.chdimpuls.cz

Zooservis, a. s.

ZOOSERVIS a.s.
Malá Bystřice 158
756 27 Valašská Bystřice
www.zooservis.net

Inplem

Farma Tehov, Dlouhá 311, 251 01 Tehov
<https://www.inplem.cz>

C) Adresy vybraných chovatelských a centrálních laboratoří

LRM Brno

Popelova 53, 620 00 Brno - Tuřany

MADETA AGRO, a. s. Centrální laboratoř

Rudolfovská 83, České Budějovice, 370 05

D) Adresy vybraných institucí

Ministerstvo zemědělství České republiky

Těšnov 65/17, 11000 Praha 1
E-mailová adresa: info@mze.cz, posta@mze.cz
Telefon: 221 811 111
Číslo faxu: 224 810 478
www.mze.cz

Agrární komora ČR

Počernická 272/96
108 00 Praha 10
www.akcr.cz/

Státní veterinární správa ČR

Slezská 100/7, Praha 2, 120 00
Tel: +420 227 010 111
www.svs-cr.cz/

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Květná 15, 603 00 Brno
www.szpi.gov.cz/

Česká plemenářská inspekce

Slezská 100/7, 12000 Praha 2
www.cpinsp.cz
podatelnacpi@cpinsp.cz
Telefon: 296 326 221
Číslo faxu: 296 326 222

Státní zemědělský a intervenční fond

Ve Smečkách 33, Praha 1 - 110 00
Telefon: +420 222 871 871
Fax: +420 222 871
mailinfo@szif.cz
www.szif.cz/cs

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.

VÚŽV, v. v. i.
Přátelství 815
104 00 Praha - Uhřetěves
Tel: (+420) 267 009 650 (sekretariát)
Fax: (+420) 267 710 779
www.vuzv.cz

E) Zdroje informací

Českomoravská společnost chovatelů, a. s., Hradištko

Českomoravský svaz mlékárenský, Praha

Český statistický úřad, Praha

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s., Praha

Legislativa EU

Ministerstvo průmyslu a obchodu, Praha

Ministerstvo zemědělství České republiky, Praha

Státní veterinární správa, Praha

Svaz chovatelů holštýnského skotu v ČR, z. s.

Svaz chovatelů českého strakatého skotu

Výzkumný ústav mlékárenský, Praha

Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI)

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. s., Praha-Uhřetěves

SZIF – informační systém TIS a další www stránky

Vybrané části ročenky byly zpracovány v rámci řešení projektu MZE-RO0718

Název: Ročenka-CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

Hlavní výsledky a ukazatele za rok 2020

Autoři: Pavel Bucek

Josef Kučera

Jan Syrůček

Lektoroval: David Lipovský

Vydal: Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha-Uhřetěves

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Neprodejné

Praha 2021

